

MECSEKI **VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!**

Ércbányász

A MECSEKI ÉRCBANYASZATI VALLALAT DOLGOZOINAK LAPJA

XXII. EVFOLYAM 9. SZÁM ARA: 2,30 FORINT 1985. MÁJUS 1.

Május 1

A május elsejei felvonulás forgatagában egyik kezében léggömbcsokrot, szorongató, másik kezével apja tenyerében biztonságot találó apróságot nézve jutott eszembe a kérdés: Vajon mit jelent számára május elseje?

Apjára néző, sugárzó, boldog gyermektekintete a napsütötte májusi ünnep boldogságát tükrözi. A hatalmas apai munkástenyér adja az élet biztonságát számára. És később, elfáradva apja nyakába ülve nézi a fejek, felett hullámozó, végelethetetlen színes zászlóerdőt. Számára ez ad igazi méltóságot e csodás ünnepnek, a munka ünnepe.

Ő nem tudja — és ne tudja meg soha az érzést —, hogy apáink májusi ünnepet 1945 előtt a félelem és szorongás kísérette.

Ő nem tudja még — nekünk kell megtanítani —, hogy az apai munkástenyér adta biztonságért sokan és sokat küzdöttek e hazában.

Ő nem tudja még — de a történelemből megtanulja majd —, hogy 1886-ban Chicagóban vérrel pecsételték meg a május elsejei tüntetést, hogy 1890-től ünnepeljük a nemzetközi munkásság májusi seregszemléjén a munkást.

Ő nem tudja még, de neki kell tovább adni majd azt a biztonságot, melyet az apai tenyérből és szocialista társadalmunk négy évtizedes munkájából jelenleg érez.

Ő csak egyet tud még, hogy május elseje a vidám, zászlólengető, boldog felöltöttek ünnepe.

Kukai András

Felvonulás, változatos műsorok

Május elsejei program

Az előző évekhez hasonlóan Pécsen a május elsejei felvonulás az idén is a Szalai András úton, az SZMT székháza előtt felállított dísztribün előtt történik.

Vállalatunk dolgozói a József Attila utcában gyülekeznek, a Hullámfürdő és a Petőfi utca közötti szakaszon 8.00 órától 8.30 óráig.

Itt vehetők át a dekorációs anyagok. Az elhelyezkedési sorrend: fúvószenekar, vállalatot jelképező mozgó demonstráció, a vállalat vezetői, nemzetek zászlói, a Központ, az Anyag- és áruforgalmi főosztály, a II. sz. bányauzem, a III. sz. bányauzem, a IV. sz. bányauzem, a Kutató-mélyfúró üzem, az Ércdúsító üzem, a Kutató-fejlesztő üzem, a Szolgáltató üzem dolgozói.

A menet húszfős sorokban 8.30 órakor indul a József Attila utca, Szalai

András utca és a Bajcsy-Zsilinszky Endre utca útvonalon. A dekorációs anyagok leadása a Bajcsy-Zsilinszky utcában történik.

A felvonulás részleteiről dolgozóink az üzemi röpgyűléseken tájékoztatást kapnak.

Ércbányász ünnepi műsor a Mecsek Áruház előtti szabadtéri színpadon május 1-én 15.00 órától. A vállalati szakszervezeti bizottság és a Ságvári Endre Művelődési Ház vezetősége által szervezett kulturális programban Nagy Józsa népdalénekes, Orsós György politikai dalos, valamint Unger Pálma, Lang Györgyi, Kulka János, N. Szabó Sándor, Witterle Gábor, a Pécsi Nemzeti Színház művészeinek színes műsora szórakoztatja a résztvevőket.

Wendégeink voltak

A Lvovi Komszomol és NDK delegáció

Magyarország felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére rendezett ünnepségekre Pécsre érkezett a Lvovi Komszomol Bizottság küldöttsége.

A szovjet delegációt Alekszandr Babijcsuk, a Komszomol Lvov területi Bizottságának első titkára, Jurij Molcsarov, a Lvovi Elektoron tv-gyár komszomol titkára és Szergej Malovszkij, a Lvov területi Pártbizottság politikai munkatársa képviselte.

Vendégek megismerkedtek a megye nevezetességeivel, megtekintették a Nevelési Központot, a Dohánygyárat és eszmecserét folytattak a siklósi fiatalokkal.

A szovjet küldöttség részt vett a III. sz. bányauzem ünnepségén, a KISZ KB Vörös Vándorzászló átvételén. Másnap a testvérváros küldöttei bányajáráson voltak a IV. sz. bányauzemben, ahol alkalmuk volt megismerkedni fiatal bányászaink munkájával, életével. Este fogadással egybekötött baráti találkozóval ért véget a delegáció látogatása.

NDK testvérvállalatunk, az IG Wismut delegációja Walter Slesaczeck, a szakszervezeti bizottság elnökhelyettese, delegációvezető, valamint Walter Varga és Horst Schulez üzemi szak-

(Folytatás a 4. oldalon.)

Kitüntetések

V. I. Lenin születésének 115. évfordulója alkalmából a párt-propaganda munkában kifejtett kimagasló tevékenységéért a művelődési miniszter Weber Bélát (Kutató-mélyfúró üzem) Kiváló Munkáért kitüntetésben részesítette.

Eredményes agitációs és propaganda munkáért Oklevél elismerésben részesültek: Kántás József, Medve András (II. sz. bányauzem), Homolai Gyula (III. sz. bányauzem), Oravecz József, Turi László (IV. sz. bányauzem), Id. Storcz László (Ércdúsító üzem), Heller Alajos (Központ), Kerepesi József (Anyag- és áruforgalmi főosztály), Baráth László (Kutató-mélyfúró üzem), Halász István (Szolgáltató üzem).

Köszöntjük az Elüzem és a Vállalat kiváló üzeme címmel kitüntetett IV. sz. bányauzemet. Csüsdör László felvétele

Előre a XIII. kongresszus határozatainak végrehajtásáért!

Kitüntetés

KIEMELKEDŐ PROPAGANDA MUNKÁÉRT

Weber Béla, a Kutató-mélyfúró üzem geológusa, törzsgárdatag. Már 1957 óta dolgozik vállalatunknál. Szakmai tevékenysége a szakmán belül közismert. Régebben főleg vidéken dolgozott. E munkák közül legjelentősebb a Keszthelyi-hegységtől a Zempléni-hegységig terjedő terület légi geofizikai kutatása volt. 1972 óta, mivel vezető geológus, a lelőhely földtani kutatásával foglalkozik.

A politikai szervezetek munkájában régóta részt vállalt. 1948 után DISZ, 1957-től a KISZ tagja volt, ahol különböző funkciókat is betöltött. 1964 óta párttag, s azóta mint propagandista tevékenykedik. Hogy e munkáját jobban végezhesse, a Marxizmus-Leninizmus Es-

ti Egyetemet és pedagógiai, módszertani, valamint gazdaságpolitikai speciális tanfolyamait is elvégezte. Különböző témájú szemináriumokat, marxizmus-leninizmus középiskolát, vitafórumokat vezetett. Munkája lelkiismeretességét bizonyítja 7 üzemi, vállalati és megyei pártbizottsági kitüntető emléklap és oklevél.

Politikai munkájáról így vall: — A propagandisták felkészítésére a megyei pártbizottság magas színvonalú előkészítőket tart, erről csak a legjobbakat lehet mondani. Jelenleg az üzemi vezető beosztású dolgozóinak tartok vitafórumokat, s bár az érdeklődés nagyon differenciált, mégis kiemelném a mai gazdasági helyzet, elsősorban a beruházási politikai iránti általános érdeklődést. Az emberek széles körben támogatják a párt politikáját, de a változás folyamatait egyelőre lassúnak tartják. Úgy látom, hogy nekünk, propagandistáknak most egyik feladatunk, hogy ezt az egészséges türelmetlenséget segítségük olyan cselekvéssé változtatni, amely a gazdasági alkalmazkodó képesség fejlődését is szolgálja. Így tudjuk legjobban segíteni a párt XIII. kongresszusán is megerősített gazdaságpolitikájának megvalósulását.

Mi, munkatársai együtt örülünk a magas kitüntetésnek, gratulálunk és további jó munkát kívánunk.

Koch L.—Egyed I.

Kiváló Ifjúsági munkáért KISZ-Érdemérem

Az idei megyei FIN-ünnepségen vette át **Franyó József**, a III. sz. bányáüzem geofizikus operátora az egyik legmagasabb kitüntetést, a KISZ Érdeméremet. 1973 óta dolgozik az üzemben, azóta tevékenykedik a KISZ-ben is.

— *Milyen feladatokat látál el az elmúlt tizenhárom év alatt?*

— Voltam alapszervi vezetőségi tag, KISZ-titkár — mellette üzemi sportfelelős — az üzemi KISZ-vezetőség szervezőtitkára, majd agit. prop. titkára. Az úttörőpatronálást azonban folyamatosan — ezek mellett is — végzem.

— *A sokféle munka közül miért pont az úttörőpatronálás volt az, ami mellett kitarítottál?*

— Az ifivezetésről először fogalmam sem volt. De szeretek a gyerekekkel foglalkozni és ők elfogadtak. Az évek során sikerült kivívnom szeretetüket, megbecsülésüket.

— *Úgy tudom, másfajta társadalmi megbízatásaid is vannak.*

— Az Eötvös Loránd ifjúsági szocialista brigád vezetője vagyok. A brigád az elmúlt évi munkája alapján most negyedszer nyerte el a Vállalat kiváló ifjúsági brigádja címet. A mélyszint II. pártalapszervezetben az év elején a pártvezetőségbe választottak. Tagja vagyok az üzemi MHSZ vezetőségének és nem utolsósorban idén fejezem be a M—L. esti egyetemet.

— *A gazdasági munkádra hogyan jut idő?*

— Megpróbálok úgy szervezni a tennivalóimat, hogy mindenre jusson idő.

— *Hogyan állsz otthon a gyermekneveléssel?*

— A saját fiammal kicsit több a gondom, mint az úttörőkkel, de a fiam büszke rám, az iskolában a társadalmi munkavégzésben az első — ezt akaratomon kívül vette át a gyerek. — Nem bánom ha ő is ilyen megszállott társadalmi munkás lesz, mert én is akkor találtam meg a helyemet, amikor beléptem a KISZ-be, akkor találtam egy olyan célt, amiért érdemes igazán dolgozni.

Magda E.—Berényi T.

Virágok és könnyek

Aligha van meghatóbb és szebben csengő emberi hang az anyai fülnek, mint amikor először sir fel gyermeke. Pedig Ó, akit eddig a szíve alatt hordott és most világra hozott soha többé nem sir már ennyire elkeseredetten, talán csak felnőt fejjel, ha az anyjától örökre el kell válnia...

Az édesanyának csak ez az egyetlen egy — az első — gyermekírás jelent örömet, a többi a féltés, az aggodás gyötrelmes pillanatait szüli.

Később már együtt sir a babával, mert a fürdetés-kor szappanhab csipi a pici szemet, vagy amikor a kicsike szurit kap a doktor-nénitől.

A kétségbeesés könnyeivel küszködik, amikor gyermeke járnai tanul, s elesve először üti meg magát. A meghatottságtól pityereg akkor, ha Ó, akiért annyit tett és szenvedett, előtte áll virággal a kezében és verset mond, amit az óviban anyák napjára tanult. Verset mond egyedül neki.

Aztán szép lassan felnő a gyereke. A gondok, az örömeik közben nem csökkennek, talán csak a könnyek hullanak ritkábban. De sir, amikor nagylánya a szülőszobán szenved, zokog, amikor bevonuló fiától búcsúzik. Ó, aki táplálta, gondozta, tanította, nevelte, vigyázta minden lépését, most mit tehet érte?

S amikor felnőtt gyermeke anyák napján köszönti őt, a vers már elmarad, de egy hálás kéz virágot nyújt s a szemekbe könnyek és szeretet.

N. G.

Anyák napjára.

Keller Gábor felvétele

1945 - Országépítők - 1985

Mottó: Negyven év hosszú idő egy ember életében. Az idő múlásával megkopnak, elhalványulnak az emlékek, de a negyven évvel ezelőtti események olyanok voltak, hogy azok kitörölhetetlenül megmaradtak az ember emlékezetében.

— Tizennégy évesen kezdtem el István-aknában dolgozni, ekkor 1932-t írtak. 1940-ben segédvájárként bejutottam a bányáipari középiskolába. Ennek elvégzése után — meséli **Gross György**, a vállalat nyugdíjasa — 1944 júliusában kerültem vissza István-aknára, de ekkor már aknász-ként.

— Pécs felszabadulásával a város környéke és így a mi aknánk is felszabadult. Jó egy hét telt el, amikor a volt Duna Gőzhajózási Részvénytársaság bányáiban megalakultak az üzemi bizottságok. E testületeknek — melyek tagjai nagyrészt szociáldemokraták voltak — jelentős szerepük volt a termelés beindításában. A kijárási tilalom miatt igaz, csak egyműszakban dolgoztunk.

— Pécssett ugyan harcok nem voltak, de a front átvonulási ideje alatt is járunk a bányát, nyolc órás váltásokkal, tűzörszékbe mentünk. Sőt, akik a bánya szomszédságában laktak, még fenntartási munkákat is végeztek. Egy percig sem maradt a bánya felügyelet nélkül. A háború végén

számvetést tartottunk. Szerecsére károsodás nem érte sem az eróművet, sem a szénélőkészítőt. Azaz ez utóbbi berendezéseinek jelentős részét a németek leszerelték, de sikerült hamarosan pótolni azokat. A bányafa hiánya viszont komoly gondokat okozott. Szabályosan nem tudtunk szerezni és így bizony önként jelentkezők mentek az egyház erdeibe fát vágni.

— Hamarosan szovjet katonai parancsnokság alá kerültek a bányák. Mint német állami tulajdon — a szövetségesek egyezménye szerint — átmenetileg a szovjet hatalmi szervek tulajdonába ment át. Így alakult meg a Magyar-Szovjet Hajózási Részvénytársaság. Ahogyan rendeződtek a viszonyok, úgy vette át a katonai parancsnokságtól szovjet vezetés a vállalatot. Úgy emlékszem 7-8 évig volt a vállalatnak szovjet vezetőgárdája. Az üzemek vezetői viszont magyarok voltak.

— Az első szabad május 1. ugyanitt, István-aknában ért. Akkor már élénk mozgalmi élet folyt a bányatelepeken. A felvonulás sikerre érdekében komoly agitációra került sor a bányatelepeken, amire azért volt szükség, mert közlekedési eszközök híján bizony gyalog kellett a városba jönnünk. A pécsbányatelepekkel, a szabócsikkal, a Hó-

sök-terén találkoztunk. Fehérhegyenél a meszesiek, a Budai vámnál a pécsújhegyiek, azaz az erómű és a szénosztályozó dolgozói csatlakoztak, s így vonultunk zenekarral az élen a városba.

— A pécsi felvonulás a Széchenyi térré történt. A mi számunkra ez a Zsolnay, a Rákóczi és a Bem utcát jelentette, mint felvonulási útvonalat. A bányászokon kívül a Sopiana és a Bőrgyár munkásgárdája volt jelentős tömeg, no és a vasutasok. Amikor a téren összegyűlt a felvonulók tömege, úgy emlékszem, hogy a városháza teraszáról tartottak szónoklatot.

Veress Tamás

Ülést tartott a vállalati szakszervezeti bizalmi testület

Módosult a kollektív szerződés

Április 17-én a Központban tartotta legutóbbi tanácskozását a vállalati szakszervezeti bizalmi testület.

A testületi ülés első napirendként a MÉV kollektív szerződésének 1984. évi végrehajtásának tapasztalatait, a kollektív szerződés módosítását tárgyalta. A beszámolóhoz — amely teljes egészében megjelent a lapunk március 1-i számában — **Tóka Jenő** vezérigazgató fűzött szóbeli kiegészítést.

Elmondta, hogy dolgozóink véleménye, észrevételei alapján az üzemi szakszervezeti bizalmi testületi ülésen megvitatott a beszámolót és a kiadott módosi-

tási javaslatokat. A vitában számos olyan témát vetettek fel az emberek, amelyek már korábban is napirendre kerültek.

Javasolták egyebek között, hogy további munkakörökre terjesszék ki a heti 36 órás munkaidőt.

Mint a vezérigazgató elmondta, a témát NIM utasítás rendezi, vállalati hatáskörben nem módosítható, de elindították a jogszabály módosításának előkészítését, mivel a szervezeti változások és a heti 40 órás munkaidőre való áttérés indokolja az utasítás korszerűsítését.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Ércbányász

A Mecseki Ércbányászati Vállalat dolgozóinak lapja

Felelős szerkesztő: **Kisdaróczi János**

Szerkesztő: **Ragoncsa János**

Szerkesztőség: 7633 Pécs,

Hajnóczy u. 35.

Telefon: 15-851

Vállalati tel.: 7-147, 7-108

Kiadja:

a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: **Braun Károly**

Kiadóhivatal: 7601 Pécs, Hunyadi út 11.

Telefon: 15-000

MÉV Nyomda

7633 Pécs,

39-es dandár út 19.

Felelős vezető: **Sperczel János**

Megjelenik kéthetenként

Előfizetési díj egy évre

55,20 Ft

Előfizethető

szakszervezeti bizalmi lapként

Ny-623-4

Előre az 1985. évi népgazdasági terv sikeres megvalósításáért!

Módosult a kollektív szerződés

(Folytatás a 2. oldalról.)

A külszíni dolgozók részéről ismét felmerült a hűségjutalmi rendelet módosításának az igénye, de ez ugyancsak nem vállalati hatáskör. A BDSZ nem tartja a kérést indokoltnak és ez az állásfoglalás a Bányamunkásban is megjelent.

Ugyancsak országos rendelkezés írja elő, hogy a bányavállalatok egészségügyi szolgálatánál dolgozók is jogosultak a hűségjutalomra.

Többen is kérték a törzsgárda tagsággal járó anyagi megbecsülés mértékének növelését, de a vállalat jelenlegi anyagi helyzete ezt nem teszi lehetővé.

A vezérigazgató ezt követően részletesen beszélt az új besorolási rendszerről. Az e témában tett észrevételek többsége úgy tűnik, egyesek többletbérek igényének az alátámasztására, ürügyül szolgálhatnak. Ugyanakkor a magasabb minimumra való ráállás jelentős összegeket igényel, így még kevesebb jut a teljesítmény alapján járó anyagi elismerésre, a kiemelkedő munkát végzők megbecsülésére.

Ezt követően a testület egyhangúan elfogadta a kollektív szerződés végrehajtásának tapasztalatait értékelő beszámolót és a módosításokra tett javaslatokat.

A tanácskozás egyetértett a termelési-gazdálkodási terv szociálpolitikai tervfejezetének megvalósításáról szóló beszámolóval majd döntött a szakszervezeti hatáskörbe tartozó szociális és kulturális alap felhasználásáról.

Ezt követően Mészáros István, a vszb titkára a vállalat vezetőinek 1984. évi gazdasági munkáját értékelő minősítéseket ismertette, majd a vszb-nek a két testületi ülés között végzett tevékenységéről számolt be a küldötttervezetnek.

Értesítés

Az Ércbányász Horgász Egyesület értesíti a tagokat, hogy május 1-vel a szökei horgásztóra napi jegyek kiadását engedélyezi. Napi jegy kapható a helyszínen, a halóróknél.

Bányamérők

Számos olyan munkakör van a bányában, amely szinte észrevétlenül segíti a termelést. Az egyik ilyen munka a IV. sz. bányauzemben — akárcsak más üzemekben — a bányamérők munkája.

Miből is áll a tevékenységük? Erről beszélgettünk Tóth Jánossal, a bányamérő részlegnél működő szocialista brigád vezetőjével.

— Mi a részleg, illetve a brigád napi feladata, munkája?

— Miénk a IV. sz. bányauzem teljes nyitott bányatérsege a 0 szintől a 13. szintig. Feladatunk, hogy minden munkahelyet, fejtést naprakészen bemérjük és dokumentáljuk. Elkészítjük a raport térképeket és hét elején kiadjuk a szük-

szívnál rovására, hogy számos, nagy rutinnal rendelkező munkatársunktól váltunk meg az utóbbi néhány évben. A részlegnél egyébként 4 mérnök, 4 technikus, 9 szakmunkás, 2 műszaki rajzoló és mindössze egy segédmunkás dolgozik. Hosszú idő óta most végre úgy tűnik, hogy megoldódott a részleg kritikus munkaerőgondja. Valószínűleg annak következtében is, hogy az elmúlt évben viszonylag magas bérpreferenciát kapott a részleg.

— Beszéljünk néhány szót a brigád egyéb tevékenységéről is.

— Akkor még mindig a munkánknál kell maradnunk. A brigád társadalmi munkában készíti el a kővágószőlősi Vörös Szikla

Munka közben (balról jobbra): Széll József, Bujtor Zoltán, Drexler Péter és Kinder Tamás.

Pirák Zoltán felvétele

leges szakmányokat. Ezenkívül a mostani feladataink között van a hamarosan újranyitandó I. szint ellenőrzése, illetve újramérése. Állandósítjuk a pontokat, szintjét és irányát meghatározzuk.

— Mennyire képes a részleg megfelelni a rábizott feladatoknak?

— Azt nem mondom, hogy nincsenek apróbb sűrűlődések, de azt hiszem nincs különösebb probléma a munkánkkal. Tulajdonképpen ez akkor említésre méltó, ha figyelembe vesszük, hogy a részleg állománya az utóbbi 3 évben 80 százalékosan kicserélődött. Az újonnan jött fiatalok zökkenőmentesen vették át a munkát és nem ment a

MGTSZ kőbányájának felmérését, ezen kívül évente elkészítjük a KBF részére a térképeket. Persze nem csak itt, hanem másutt is megjelenik a brigád, ahol valami történi. Brigádunk, a Cséti Ottó ifjúsági szocialista brigád, azt hiszem nem ismeretlen az üzem dolgozó; előtt, hiszen akár sport, akár kulturális vagy egyéb rendezvény van, találunk mindig van ott valaki.

A brigád az idén ünnepli a 15. évfordulóját. Szeretnénk találkozni a volt munkatársakkal és ígérjük, hogy az elkövetkezendő 15 év még jobb lesz.

Weszl László

Nagy szükség van rájuk, mégis kevesen vannak

Lovász László szakvezető, Petrimán Miklós és Erdélyi János omlasztó vajúrók, valamint Prisztás Ferenc segédvájár hálózás közben. Berényi Tamás felvétele

Omlasztókkal a 34-esen

A III. sz. bányauzem hetedik szintjén a Keleti aknától jó húsz perc járásra magasodik a 34-es csapat feltörése. Amikor a közeli vágatélágazásban az egyik szállító megtudja, hogy hova igyekezünk, kicsit méltatlankodva jegyzi meg:

— Már megint a Turcsi Pistáékról készül riport?

— Nem most az omlasztókhöz megyünk — mondja Gajdacs Kálmán körletvezető-helyettes.

A fejtésben a fémtámok között bányászlampák villognak. Ma nem lesz robbantás a 34-esen, a csapat tagjai is az omlasztóknak segítenek.

Petrimán Miklós csoportvezető omlasztó vajúr irányításával folyik a munka. Amikor odaérünk éppen a dróthálózt hajtják szét az egyik pásztabán.

Bár az V-ös körlet omlasztó brigádja nem kimondottan termelő munkát véggez, de tevékenységük haszna — ha csak az igen drága visszarábalt fémtámokat vesszük is alapul — sok ezer forintban mérhető.

Persze Petrimán Miklós és Erdélyi János omlasztó vajúr, Lovász László szakvezetővel és Prisztás Ferenc segédvájárral — a 34-es csapat tagjaival — most csak egy omlasztó csapatot alkot.

— Egyébként jelenleg kilenc fős a kollektíva — magyarázza a körletvezető-helyettes. — Szeretnénk azonban az omlasztó brigádot tizenkét főre fejleszteni. Nagy szükség van a munkájukra, de sajnos kevesen vannak. Így aztán elég gyakran — mint itt is — a csapatnak kell segíteni, hogy ki legyen a létszám.

— Nem megoldott az utánpótlás?

— Bizony kevesen vannak — mondja Petrimán Miklós. — Többnyire idősebb vajúrók jönnek ide, talán csak a Jancsi kivétel — mutat társára. — Én is már több mint húsz éve dolgozom bányában, persze kell is ide néhány év vajúrói tapasztalat.

— A vajúróknak ugye nagyobb a hajtság?

— Ez tény, de itt nem lehet kapkodni — magyaráz-

za a csapatvezető. — Elég egy meggondolatlan mozdulat és ott a baj. Meg aztán nem minden fémtámot olyan egyszerű kiszéni, van olyan is, amivel egy órát is elbajlódunk. És, szerintem semmivel sem könnyebb fizikai munka fűrni, vagy ácsolni, mint fémtámot cipelni.

— Most panaszkodj, hogy mennyit keresünk — veti oda nevetve Erdélyi János.

Rövid körkérdés és kiderül, hogy a két vajúró bizony jóval vastagabb borítékot szokott átvenni tizenötödikén.

A szakvezető meg is jegyzi, hogy az omlasztók nincsenek túlfizetve.

Persze, hogy nem könnyű és igen veszélyes munkát végeznek, az alig vitatható. És hogy becsülettel helytállnak azt a körlet omlasztó kollektívája is bizonyítja. Nem véletlen, hogy a felszabadulási és kongresszusi munkaversenyben a kiszolgáló brigádok közül üzemi szinten a legjobbak között végeztek.

Nógrádi Gábor

Örömök és gondok

dákra, itt nem lehet forradalmian újat alkotni. A megszokott gépeket, megszokott alkatrészekkel viszont csukott szemmel javítják. Igaz, nagyon odafigyelnek, hogy a kezük alól kikerülő bányagépekre ne legyen panasz.

Valószínűleg ennek tulajdonítható, hogy az elmúlt évi munkájuk alapján elnyerték a Vállalat kiváló brigádja címet, de diadal-maskodtak a legutóbbi munkaverseny szakaszban is.

— 1974 óta vagyunk versenymozgásban. A brigádot Schmidt Feri bácsitól vettem át, amikor két éve nyugdíjba ment — mondja a fiatal brigádvezető Szeke-

res Ferenc, majd így folytatja. — Eddig csupán arany brigádéremre tellett erőnkől, bár igencsak igyekeztünk. Két éve szeretünk volna már feliratkozni a Vállalat kiváló brigádjai közé, s ezért mindent megtettünk. Valószínű azonban, hogy nem elegend, mert a vajúrói csapatok mindig elnyerték előlünk. De most, hogy sikerült, elégedettek vagyunk. Értékelve látjuk munkánkat.

A brigád az 1984-es esztendő elején kettévált, egyik része az V. sz. bányauzembe költözött. Mindkét bányauzemben dolgozóknak szívfájdalma, hogy nincsen föld alatti műhelyük. Így

komoly gondot jelent, hogy a gépek fődarabjait alkatrészeit csupán a napszinten a II. sz. bányauzemben tudják javítani. A gép üzemidejéből ez jelentős kiesést eredményez. Különösen az V. sz. bányauzeméből bizonyult a javításra szánt fődarabok eljuttatása a II. sz. bányauzembe, s ezek napi gondként jelentkeznek. Például egy rakodógép alváz egy hétig utazik, amíg egyik üzemből a másikba ér. Ezt az érintett csapat biztosan megérzi, hiszen a két rakodógépe helyett bizonytalan ideig csupán eggyel dolgozhat.

Az is gondja a brigádnak,

hogy az újonnan jött fiatalok sűrűn cserélődnek. Mire betanítják az új embert, az a több pénzért csapatra kéri magát. E két komoly problémán szeretne mielőbb változtatni a brigád, még akkor is, ha ezek meglétéről ők nem sokat tehetnek.

Örömteli viszont, hogy a Szolgáltató üzem bányagépgyártó csoportjával kifejezetten jó a kapcsolatuk. Munkájukkal, annak minőségével elégedettek a bányaiak. Ami még fontos lehet — hangsúlyozta a brigádvezető —, hogy a szolgáltatók mindig betartják a határidőket. Ez napjainkban sajnos egyre ritkább eset, pedig ez a természetes.

V. T.

A műhelybe érkezett rakodógépalváz szétszerelése, javítása nagy szakértelmet kíván. Bálint Jenő felvétele

A II. sz. bányauzemben a fűrókocsik, rakodógépek karbantartását, javítását végzi a Petőfi szocialista brigád. Ez jelenti minden napi munkájukat, jóllehet

az olykor javításra szoruló torkrétező gépeknek is ők a gazdái. A brigádot 19 lakatos alkotja, többségük törzsgárda. Gazdasági munkájukban nem képesek cso-

Lövészet

A FIN '85 alkalmából a Szolgáltató üzemből is megrendezték a hagyományos lövészversenyt. Felvételnünkön „Tűzszakaszon” a fiatalok.

Komáromi István felvétele

A MÉV Központ hivatali szakszervezeti bizottsága március 27-én tartotta meg a tavaszi légpuska teremlövészetét a szálló alagsorában. A szép számmal megjelent dolgozóink között szoros verseny alakult ki, különösen a férfiak mezőnyében. Évente a két alkalommal megrendezésre kerülő versenyszám bizonyítja azt, hogy a Központ dolgozói szívesen vesznek részt a hasonló rendezvényeken. Reméljük, a következő évben is többen indulnak a külön-

böző kifert versenyszámokban.

A légpuska teremlövészet tavaszi fordulójának végeredménye: Nők: 1. Mezővári Antalné 72, 2. Tukora Istvánné 70, 3. Sasvári Lászlóné 60, 4. Rózsahegy Józsefné 58, 5. Bakács Péterné 58 köregrésszel.

Férfiak: 1. Szabó Ferenc 84, 2. Kiss Sándor 84, 3. Boskovič Elemér 84, 4. Pulai László 83, 5. Juhász József 82 köregrésszel.

Az első öt női és férfi helyezést az első öt helyen jutásban részesült. **III. J.**

Egy sokat vitatott kérdésről A vállalati gmk-ról

A háztáji gazdaságok megteremtése óta, talán nem volt olyan nagy vitát kiváltott kezdeményezés, mint a gazdasági munkaközösségek létrehozása. Támogatóik és ellenzőik közötti vita mindmáig nem szűnt meg, bár a tapasztalatok gyarapodásával sokat csendesült.

A vitapartnerek abban általában egyetértenek, hogy a gmk-k eredményesen járultak hozzá a vállalati tervek teljesítéséhez és bizonyos létszámmegtartó hatások is van. Többnyire mérsékelték a termelési költségeket, a főmunkaidő után végzett munkával hozzájárultak a kapacitások jobb kihasználásához. Ezek a kisebb csoportok általában jól szervezettek, fegyelmetten működnek, irányításuk és ösztönzési rendszerük demokratikus. Tagadatain elnyújt mindazok számára, akik vállalják a munkaidőn túli folyamatos többletjelölést, hogy vállalatban belül adnak lehetőséget a többletkeresetre.

Ellenzőik azt vetik fel, hogy létrehozásuk mindenképp a munkaidő meghosszabbítását célozzák, ebből adódóan az itt dolgozók túlhajlítják magukat, egészségük, szabad idejük, pihenésük, szórakozásuk, tanulásuk kárára vállalkoznak többletfelelőségekre. Más oldalról felvetik, hogy a főmunkaidőben a gmk-tagok tartalékolják erejüket a munkaközösség számára és ez mindenképp zavarja a normális munkarendet, lazítja a munkafegyelmet.

Az érvek és ellenérvek mindegyike valós tényezőket is magába foglal. Felsőbb pártszerveink határozata értelmében a közelmúltban pártalapszervezetünk, üzemi pártszerveink vizsgálták és megtárgyalták a működési területükön levő vállalati gazdasági munkaközösségek szervezésének és tevékenységének tapasztalatait. Az ezeken elhangzott értékelések, hozzászólások is tartalmazták azokat az ellentmondásokat, melyek társadalmi szinten is megfogalmazódtak. Mielőtt azonban erre kitérnénk, néhány adat a vállalatunknál működő vgmk-król. Jelenleg vállalatunknál 17 vgmk működik, hat üzemenkben. Létszámuk 245 fő, a vállalat összlétszámához képest elenyésző. A munkaközösségekben egy fő által teljesített átlagos évi óraszám 440, az átlagos órabéruk nem éri el a 73 forintot.

A vgmk-k többsége a vállalat, üzemek kezdeményezésére jött létre, túlnyomórésztük fizikai tevékenységet végez, vállalati megrendeléseket elégíti ki. A főellenérvek, hogy munkájukban a fő- és kiegészítő tevékenység nem válik szét és hogy az ott dolgozók, főmunkaidőben tartalékolják munkacerejüket a vállalatnál dolgozó vgmk-kra nem jellemző. Természetesen vannak munkafázisok, melyek érintik a főmunkaidőt is, ilyen a bizonylatolás, raktári kiadás, munkahelyre való szállítás, anyagbeszerzés, gépjávitás stb, ez azonban nem hátráltatja a főmunkaidőben végzett üzemi munkát. A gmk-k működési területén főmunkaidőben sehol sem csökkent a teljesítmény, sőt több területen nőtt is, ahol a tagok presztízs okokból erre különös figyelmet fordítottak.

A másik fő ellenérv, hogy jelentősen csökken a szabad idejük, valós ugyan, de ha a nemrég 48 órás munkahetet vesszük alapul, akkor látszik, hogy az évi 440 óra/fő alig több, mint a régi munkarendben ledolgozott műszakszám.

A taggyűléseken sok igény is felvetődött, mind a dolgozó kollektívák, mind a gazdasági vezetés részéről: lehessen a 36 órás munkarendben dolgozók körében is gmk-t szervezni, egyszerűsíteni kell a gmk-kal kapcsolatos ügyintézt, kerülni kell a kampányjelleget. Néhány szélsőséges vélemény is elhangzott, melynek kiváltója lehet az emberi irigység, de vívmányaink jogos féltése is.

Összességében megállapítható, hogy a vgmk-k léte, tevékenysége ténylegesen súlyosnál nagyobb visszhangot váltott ki. Megítélésük azonban egyre realisabb lesz. A gazdasági céljainkat segítő, valóban többletterményt hozó, szabályosan működő vállalati gazdasági munkaközösségeket támogatni kell. Ugyanakkor a közhangulatban nálunk is megfogalmazódik mind a vgmk-tagok, mind a kívülállók, a gazdasági vezetők részéről, hogy a teljesítményekre, az eredményességre való ösztönzés olyan módját és lehetőségeit kell kialakítani, amely hosszútávon nem a munkaidő megnövelését, hanem a főmunkaidőben végzett munka hatékonyabbá tételét és jobb megbecsülését eredményezi.

Ez a sport nem tartozik azok közé a sportok közé, melyet az anyagiak miatt csinálnak. Mint edző, havonta annyi pénzt kapok érte, mintha egy szabad szombaton az üzemből dolgozóknak. Ennek a sportnak rabjává kell és lehet is lenni. Felesésem pedig úgy ismert meg, hogy hetenként három alkalommal sötétben érek haza, ehhez nyugodt családi légkör szükséges. Munkahelyemen kollégáim, vezetőim támogatnak abban, amit szívesen csinállok, mert hobbimá vált.

Toth J.—Csödör L.

REJTVÉNY

Rejtvényünk vissz. 1., folytatva függ. 14. és 24. sorában Os-vát Ernő író egyik aforizmáját közöljük. Megfejtésül a mondatot kérjük beküldeni a szerkesztőség címére 1985. május 10-ig. A helyes megfejtők között könyveket sorsolunk ki.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	A
						15								16	
						18		19				20		21	
22				23		24		25	26		27				M
		29				30		31	32					33	
	S	34				35		36						37	
38	39		40		41						42	43		44	
45		46		47				48		49		50	51		
52			53		54		55				56		57		
58			59	60	61		62			63			64		65
66				67	68							69			
70				71					72		73				74
K						76	77		78					79	
80	81				82		83	84						85	
86		87		88			89			90		91			92
E			L								N				

Vízszintes: 14. Indulat. 15. Mint az előző, fordítva. 13. Irányzat. 16. Rómán pénz (több). 17. Afrikai kikötőváros. 18. Fogaival morcos. 19. Tollium. 21. Régi római szín. 26. Megtisztították. 27. Bel-ső szerv. 29. Omladék. 30. Ró-mán pénz keverve. 32. Növénnyel szár része. 33. Szől. 36. Elűlő rész. 39. Vukáni közet. 41. On-németül. 43. e. e. c. 46. Római 1050. 49. Peron közepe! 51. In-dulatsz. 53. Tollium. 55. Össze-vissza két. 57. Háztartási esz-keg. 61. Rossz kivánság. 63. A. O. F. 64. Iró betű. 68. Kötő-szalag. 71. Férfinév. 73. Lopva figyel. 74. Rendeztelen. 77. Test-rész. 79. Barna bőrű nép. 81. Régi súlyegység. 82. Sürgető szócso. 84. Végtag. 85. Folyó az NSZK-ban. 87. Szintén ne. 88. Kötőszó. 89. Igeközlő. 90. Te-tejére. 91. A. A. 92. Jónagom. **Juhász Károly**

Lapunk április 1-i számában közölt keresztrejtvény helyes megfejtése:

A szabadságom immár öltöztetve, s dalát szálljon! **Ugy kell a szabadság, ha látom!**

fán, magamon, virágon. **Könyvjutalomban részesültek: Endrei Edit (7675 Bakonya, Petőfi u. 20.), Istenes Lászlóné (Kutató-mélyfűző üz. 90), Illés János (7633 Pécs, Ybl. M. u. 7/3. V. em. 3.).**

MHSZ-főtítkári Dicsérő oklevél

Tantos Béla

1981 óta dolgozik a IV. sz. bányauzemből, mint lakatos. Ez a rövid idő is elég ahhoz, hogy sokan ismerjék. A KISZ-bizottság által indított szakmai vetélkedőkön lakatos szakmában két üzemi első helyezést, egy vállalati és egy megyei első helyezést ért el. Családtagjai mondják: sajnos akkor nem rendeztek országos vetélkedőt. Üzemünkben a lakatos szakma egyik legkényesebb területén dolgozik, a fúrókocsik és más hidraulikus fúróberendezések javításával foglalkozik.

Készültem a vetélkedőkre, szakmai téren önmagamnak is kellett bizonyítanom — mondja. — Különösen alakult a pályám. A Sopianában szereztem lakatos szakmát, ott volt az első munkahelyem, közben gyártástervező technikus oklevelet szereztem, az ÉP-GÉP-nél szerkesztőként a fejlesztésben dolgoztam. Abban, hogy itt a IV. sz. bányauzemből újra a munkapad mellé kerültem az anyagiak adták az indítást.

Hogy kerültél közeta lövészporthoz?

Az MHSZ-nél 1967 óta

foglalkozok a lövészetel, 1973 óta edzőként. Megyénkben a minőségi lövészetel a Petőfi lövészklub foglalkozik, ott tevékenykedek. A klub feladata az aranyjelvényes I. osztályú és a válogatott versenyzők kinevelése. Új edzésmodszereket vezetünk be, mely országosan is eredményesnek számít, így biztosítottuk versenyzőink formatartását.

— Mi ennek az új módszernek a lényege?

— Ez valójában már nem új, az NDK-ban majd a Szovjetunióban sikeresen alkalmazták. Lényege a sokoldalú fizikai, elméleti felkészítés, nagyon fontosnak tartom a fizikai erőnlét fokozását. Én puskás edző vagyok, például verseny légpuskával körülbelül másfél órában keresztül kell tartani az 5 kg-os fegyvert, de a standard sportpuskát, mely 5 kg-os két és fél órán át, a kisbű sportpuska 8 kg-ot nyom, azt öt órán keresztül. Ez 150 lövés és hozzávetőlegesen 200–220 célzást jelent. Látszik ebből a felsorolásból, hogy ez nem csak idegek játéka, ehhez kondícióra is szükség van.

Hogy egyezteted össze a szabad idődet a sporttal?

Ez a sport nem tartozik azok közé a sportok közé, melyet az anyagiak miatt csinálnak. Mint edző, havonta annyi pénzt kapok érte, mintha egy szabad szombaton az üzemből dolgozóknak. Ennek a sportnak rabjává kell és lehet is lenni. Felesésem pedig úgy ismert meg, hogy hetenként három alkalommal sötétben érek haza, ehhez nyugodt családi légkör szükséges. Munkahelyemen kollégáim, vezetőim támogatnak abban, amit szívesen csinállok, mert hobbimá vált.

Toth J.—Csödör L.

Sportmozaik

SAKK: A MÉV Tömegsportbizottsága által rendezett fel-szabadulási emlékturnán, szá-nos holtverseny után, nagy meglepetésre Márk Jenő, a Kutató-mélyfűző üz. dolgo-zója szerezte meg az 1. helyet. Sámuel József 2., Horváth Ist-ván 3. helyezést ért el, mind-ketűen a IV. sz. bányauz. dolgozói.

A csapatok részére kifert versenyen győzött a IV. sz. bányauz. második lett a Kutató-mélyfűző üz. míg a har-madik helyezést a II. sz. bányauz. érte el.

LÖVÉSZEK: Hazánk felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére a vállalati MHSZ tanácsadó testület és a vállalati tömegsportbizottság idén nyitotta a lövészversenyt rendezni április 11-én, a III. sz. bányauz. léterén.

A versenyen vállalatunk minden üzeme képviseltette magát. Eredmények: csapat: 1. II. üz. 343, 2. IV. üz. 338, 3. Szolgáltató 326 köregrésszel. Női egyéni: 1. Iványi Eleonó-

Helyreigazítás

Előző számunkban tévesen jelent meg a Választási jelölőgyűlések c. anyagban a 78., 80. és 86. választóköri jelölőgyűlések nevének időpontjai.

A szöveg helyesen: Május 6-án 18.00 órakor: 78. választóköri (Ajtosi D. u., Magyar L. u., Jedlik Á. u., Kállal É. tér), Szigeti József

ÉDÜ. Jelölőgyűlés helye: Tejipari Vállalat, Tüzér u.

80. választóköri (dr. Veress Endre u., Lengyel Gy. u., Páfrány u.), Tomics János Szolgáltató üz. Jelölőgyűlés helye: Komarov Gimnázium.

86. választóköri (Kovácsstelep) Kereszturi Jánosné Eü. szolg. Jelölőgyűlés helye: Ságvári Endre Művelődési Ház.

Bodács Etele

Napirenden a bányászat, a gépipar

Az 1985. évi Baranya megyei Tudományos Hetek alkalmából az OMBKE és a GTE közös szervezésében a Mecseki Szénbányák Vállalat és a Mecseki Ércbányászati Vállalat műszaki szakemberei közös „szakmai napon” vettek részt. Az egynapos program — április 23. — résztvevőit a MTESZ Baranya megyei szervezete részéről Kovács László gépészeti főosztályvezető, mint alelnök üdvözölte. Kiemelten szólt a közös rendezvények jelentőségéről és arról, hogy egy-egy szakterület előadásait célszerű egy, vagy több napra összpontosítani, úgy ahogy az idei tudományos hetek programjában is sor került erre. Szomolányi Gyula vezérigazgató-helyettes megnyitó beszédében szólt a két vállalat közötti kapcsolatokról, a közös gondokról és eredményekről. A szakmai nap keretében 13 előadás hangzott el, melyek célja az volt, hogy ismeretessék az új megoldásokat, bányaművelési, gépészeti és villamos területen.

Vállalatunk szakemberei közül előadást tartott Pethő Ernő, Horváth Kálmán főmérnök, Kárpáti János osztályvezető, Selmeczy Miklós főaknász, Eisner Béla üzemegységvezető, Mező István főmérnök-helyettes, Imre István üzemegységvezető, Sternischa Alfréd főelőadó és Töllös Pál területi főmérnök. (A területi főmérnök Hulladékkehő hasznosítása című előadásának rövidített vázlatát a lapunk 1. oldalán közöljük.) A délutáni véget érő szakmai nap zárszavát Balázs László, a MSZV vezérigazgató-helyettese tartotta.

V. T.

VILÁG PROLETÁRJAI,
EGYESÜLJÉTEKI

MECSEKI

Ércbányász

A MECSEKI ÉRCBANYÁSZATI VÁLLALAT DOLGOZOINAK LAPJA

XXII. ÉVFOLYAM 10. SZÁM

ÁRA: 2,30 FORINT

1985. MÁJUS 15.

Az energiatakarékosság új útjai

Hővisszanyerő rendszer kiépítése vállalatunknál

Az energiatakarékosság egyik útja az ipari folyamatokban keletkező — eddig normális veszteségként elkönnyvelt — hulladékhő hasznosítása.

Világszerte előtérbe került a sűrített levegőt előállító kompresszoroknál, a sűrítés során keletkező hő hasznosításának kérdése.

Az iparilag fejlett országok az ipar által felhasznált energia mintegy 10 százalékát használják sűrített levegőt előállító kompresszorok hajtására. Ez az arány a bányászatban természetesen jóval nagyobb.

A Mecseki Ércbányászati Vállalatnál a felhasznált villamosenergia körülbelül

24 százalékát sűrített levegő előállítására fordítjuk. Ez közel 40 millió forintot jelent. Ez a nagyságrend már érdekessé teszi a sűrített levegő termelés gazdaságossági kérdéseinek vizsgálatát.

A sűrített levegő bányabeli összehatófoka elméletileg 15–16 százalék, a gyakorlatban ez lemege 10 százalék alá. A sűrített levegős energiaátvitel szükséges rossz, alkalmazását csak sújtólégbiztosága, a hajtott gépek kis tömege, jó szabályozhatósága indokolja.

Ez az energetikai szempontból egyértelműen kedvezőtlen megítélés egészen a legutóbbi időkig helytálló volt. Az elmúlt néhány

év során azonban a kompresszorgyártók és a felhasználók alaposabb vizsgálatai és elemzései a sűrítéskor keletkező hulladékkehő hasznosításával kapcsolatban eredményhez vezettek.

Az alapvető kérdést az jelentette, hogy mekkora energiamennyiség használható, és hogyan lehetne a hűtőközeg hőfokszintjét az iparilag vagy kommunálisan hasznosítható értékre emelni.

Ha elsőként azt vizsgáljuk, hogy a kompresszorba bevezetett energiából mennyi energiát nyerhetünk vissza, meglepő eredményre jutunk. Elméletileg a sűrítésre felhasznált energia teljes egészében visszanyerhető!

A gyakorlatban egy víz-hűtéses kompresszor esetén a tengelyteljesítmény 90 százaléka a hűtővízből hasznosítható, 10 százalék veszteségként távozik.

Felmerülhet a kérdés, hogy mi hajtja a pneumatikus szerszámokat? Természetesen a szerszámokban a kompresszorban lejátszódó folyamat fordítottja zajlik le, az expandáló sűrített levegő a környezetből hőt vesz fel, mivel expanziókor hőmérséklete igen erősen lecsökken. Ezzel oldódik fel az energiamegmaradás törvényével szembeni látszólagos ellentmondás.

A hőhasznosítás másik nagy kérdése a rendelkezésre álló hőmennyiség alacsony hőfokszintje. A kilépő víz hőmérséklet 40–45 Celsius fok, míg a fűtési és használati meleg víz előállítás hőfokigénye 45–90 (Folytatás az 5. oldalon.)

Felvételünkön a zsűfólásig megtelt Nevelési Központban az országgyűlési képviselői jelölőgyűlésen szavaznak az állampolgárok Andi Gábor (IV. sz. bányász) és Turós János (III. sz. bányász) vájára.

Csöndör László felvétele

Betartani és betartatni

Több figyelmet a balesetek megelőzésére

Video alkalmazásával javul az oktatás

Az első negyedév baleset-elhárítási és egészségvédelmi helyzetéről számoltak be április végi tanácskozásunkon az üzemek biztonságtechnikai szakemberei.

A Bakonyán bekövetkezett sajnálatos halálos baleset éppúgy mint a legkisebb sérülés a munka és technológiai fejelem erősítésére, a biztonsági előírások betartására és betartatására kell, hogy készteszen mindenkit. Erről szólt gyebek között Madarász György, a II. sz. bányász üzem biztonsági mérnöke.

Pethő Ernő, a III. sz. bányász üzem főmérnöke úgy értékelte az üzem baleseti helyzetét, hogy az viszonylag kielégítőnek mondható. A gyakorisági szám 25, a sérülésekből adódó kiesett műszakszám mutatója 50 százalékkal jobb a megtűrtnél. Ugyanakkor rámutatott, hogy igen gyakori a szabálytalan munkavégzés.

Rendelt kell tenni a fejekben és ebben nagy részt kell hogy vállaljanak az aknások. Elmondta, hogy a baleseti oktatásokon diafilmek alkalmazásával teszik szemléletesebbé a képzést és a közeli jövőben video segítségével kívánják gyarapítani a dolgozók ismereteit.

Végezetül Németh Lajos, a bányaművelési osztály vezetője átadta a jutalmakat az első negyedévi baleseti versenyben győztes üzemeknek. A bányász üzem versenyében a III. sz. bányász üzem, a külszínieknél a Szolgáltató üzem végzett az első helyen.

N. G.

BDSZ-továbbképzés

Szakszervezetünk alapdés időszerű kérdéseiről a társadalombiztosítás és a szociálpolitika napi feladatairól, valamint a munkahelyi testnevelés és szabadidő kulturált eltöltésének szükségességéről és feladatairól.

A továbbképzés zárásakor a hallgatók találkoztak Kovács László BDSZ főttitkárral, aki az MSZMP XIII. kongresszusával kapcsolatos szakszervezetünkre háruló aktuális kérdésekről adott tájékoztatást.

K. A.

Felvételünkön Horváth Kálmán a IV. sz. bányász főmérnöke előadást tart, Aknamélyítés Alimak berendezéssel címmel. Csöndör László felvétele

Magyar szovjet baráti találkozó

Kirovból jött szovjet turistacsoportot látott vendégül a Szolgáltató üzem. Az évek óta hagyományra vált baráti találkozók lehetőséget adnak egymás munkájának, barátaink szokásainak megismerésére és természetesen barátságok szövődésére.

A délutáni találkozó — talán a nyelvtudás hiánya miatt — kissé nehézkesen indult be. A tolmácsnőnek a fordítása néhol akadózott. A vendégek jó része fiatal volt, így a finom vacsora után — ha nem is értették teljesen egymást — közös nevezőt találtak a táncban.

A csoport legidősebb tagja a 68 éves Galuskin Nyikolaj Ivanovics. 19 évesen kezdett harcolni, a II. világháborúban, Malinovszkij hadserégtábornok egyik ezredében. Az idős veterán Moszkvában kezdett harcolni és végigélte Szovjetunió felszabadulását, miközben ötször megsebesült. Ott volt Prága felszabadításánál, harcolt Romániában és Mongóliában. A tizenkét kitüntetés közül említette a Lenin rendet és a Vörös Csillag Harci Érdemrendet. Arra a kérdésemre, hogy mit jelent számára a béke, ezt válaszolta:

— Én, aki már végigharcoltam egy háborút, csak azt tudom mondani, hogy mindent meg kell tenni a béke érdekében. A háború senkinek sem jó, s borzalmas dolgokkal jár. Arra kell törekedni, hogy a nemzetek a sportban vagy a dívatban versengjenek és az irodalomról vitázzanak — de békében.

Helstáb Judith

Ercbányász

A Mecseki Ercbányászati Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő:
Kisdaróczi János
Szerkesztő:
Ragoncsa János
Szerkesztőség:
7633 Pécs,
Hajnóczy u. 35.
Telefon: 15-851
Vállalati tel.: 7-147, 7-108

Kiadja:
a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Braun Károly
Kiadóhivatal:
7601 Pécs, Hunyadi út 11.
Telefon: 15-000

MÉV Nyomda
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Felelős vezető:
Sperczel János

Megjelenik kéthetenként
Előfizetési díj egy évre
55,20 Ft
Előfizethető
aszakszervezeti bizalmiaknál
Ny-623-4

A vállalati párt-végrehajtóbizottság tárgyalta

A vöröskereszt tevékenysége, a politikai munka javítása

Aprilis 18-án a III. sz. bányauzemben kihelyezett ülést tartott a vállalati párt-végrehajtóbizottság. Napirendjén két téma: a MÉV Vöröskereszt munkahelyi vezetőségének tevékenységéről szóló tájékoztatót és a III. sz. bányauzem pártbizottságának alapszervezeteket irányító, segítő munkájáról szóló jelentés szerepelt.

A testület tagjai a délelőtti folyamán bányajáráson vettek részt, amikor is tapasztalatokat gyűjtöttek, dolgozói véleményeket hallgattak meg. Az ülésen részt vett Kapás László, a megyei pártbizottság munkatársa is.

Az első napirendi pont betérjesztője Németh Jenőné, a Vöröskereszt csúcsvezető-ségének titkára volt, s a tárgyaláson részt vett dr. Bank József, az egészségügyi szolgálat vezető főorvosa is.

A betérjesztést a vállalati agit. prop. munkabizottság előzetesen megtárgyalta és véleményezte. E vélemény és a hozzászólások alapján jövőbeni feladatként a következőket határozták meg: Javítani kell a vöröskereszt munkáinak propagandáját, s ehhez jobban fel kell használni a vállalati lehetőségeket; Fordítsanak nagyobb

gondot a nyugdíjasok látogatására; Legyen cél az öntevékenység fokozása, a szervezeti élet és a kollektív vezetés javítása.

A második napirendi pont betérjesztője Cser János, a III. sz. bányauzem pb-titkára volt. Az ülésen részt vettek az üzem alapszervi párttitkárai is.

A témához ötven tettek fel kérdéseket, s a vitában 8-an fejtették ki véleményüket. A jelentést a vállalati párt-építési munkabizottság véleményezte.

A felelősségteljesen tartalmas vita összefoglalásaként a következőket fogalmazta meg a testület.

Megállapítható hogy az elért eredményekhez az üzem párttagsága komoly mértékben hozzájárult, ezért a testület köszönetét fejezte ki.

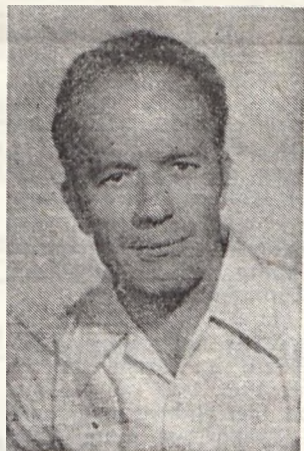
A jelentés — annak ellenére, hogy konkrétabb is

lehetett volna — nemcsak az eredményekkel, a gondokkal is foglalkozott. A felvetett problémák megoldásaként néhány fontos tennivaló is megfogalmazódott. Az információk adásával és igényléssel ismerni kell az alapszervezetek gondjait; A problémákra való gyorsabb reagálással, konkrét és nemcsak elvi segítség adásával, az önállóság biztosítása mellett fokozni kell az alapszervezetei munka hatékonyságát; Javuljon a pártcsoportok tevékenysége, erősödjön és állandósuljon a reszortfelelősök közötti munkakapcsolat; A hasznos tapasztalatok átvételével a munkamódszerek javításával, az igényesség fokozásával, a végrehajtás megkövetelésével elérhető, hogy a III. sz. bányauzem politikai tevékenysége továbbra is pozitív értékelést kapjon.

A jelenlevők mindezekkel egyetértve elfogadták a betérjesztést.

Herendi István

Elen a fiatalok nevelésében

Bemutatjuk Dibusz Jenőt

tak Budapestre az Ifjú Gárda Parancsnokképző Iskolába, illetve a Munkásörsgé Központi Iskolájába, ahol mint előadó tartottam foglalkozásokat az ifjú parancsnokoknak.

— *Meséljen valamit magáról. Hogyan lett munkásőr?*

— Egyrészt családi vonatkozású késztetésre. A szüleim nincstelenekek voltak, a felszabadulás után a bátyámmal Pestre mentünk, ahol inas lettem. Ott „ferőtözött meg” a mozgalom. A bátyám EPOSZ-titkár volt én pedig már az 56-os ellenforradalom idején munkásőr akartam lenni, de behívtak katonának. A leszerelés után lettem munkásőr.

— *Milyennek látja a mai fiatalokat a régiekhez képest?*

— A fiatalokkal tudni kell bánni. Bizalommal kell közeledni hozzájuk és lehet is bízni bennük. Világnézeti szempontból ma az ifjúság gondolkodása magasabb szinten van, fejlettebb a tudatuk, előrelátóak. Ha ösztönöz, bizalommal közeledünk hozzájuk, becsületesen végrehajtják a rájuk bízott feladatokat, ellájtják teendőiket. Lehet rájuk számítani.

— *Megbízásával jár, hogy sokat van távol az otthonától. Hogyan viseli ezt el a család?*

— Az első időben furcsa volt a sok szolgálati távollét. A gyerekek nevelése bizony nagyrészt a feleségemre hárult, de megértették, megszokták és vállalták a

nehézségeket. A gyerekek azóta felnőttek, a lányom, fiam is párttag, a vöm is párttag és munkásőr. Mozgalmi emberek. A társadalmi, mozgalmi munka számukra is természetes.

Dibusz Jenő a III. sz. bányauzem régi, megbecsült dolgozója. A megbecsülést fémjelzik eddig kapott kitüntetései, a Haza Szolgálatáért érem ezüst fokozata, a Bányászati Kiváló Dolgozója miniszteri kitüntetés tulajdonosa, háromszoros Kiváló dolgozó. A gyűjtemény legújabb darabja az Ifjúságért Érdemérem.

Magda Edit

Bizalom jegyében!

Tanácsstagi jelölőgyűlést tartott az újmecsekfaljai 81. választókerület lakossága a Karikás Frigyes úti Általános Iskolában. A szép számmal megjelent résztvevőket dr. Kovács Attiláné, a Hazafias Népfront kerületi bizottság elnöke köszöntötte. Ezt követően a jelölőgyűlés előadója Blejer Jenő, a HNF kerületi elnökhelyettese szólt a kerületben bekövetkezett fejlődésről, az új választójogi törvényről, a június 8-i választás módjáról. Előadói beszéde után javaslatot tett a tanácsstagi jelöltekre Privarics Sándornéra, a MÉV Szolgáltató üzem áruforgalmi előadója, aki 1970-től részt vett mozgalmi munkában, Huszár Gyulánéra, a MÉV Ercsdűítő üzem szb adminisztrátorára, aki 1981-ben került a válsalathoz.

A vitában felszólt Varga Béla, aki elsősorban a környezetvédelem javításáról, Tóth Tiborné a házfelügyelők által elhanyagolt, szemetes lépcsőházak a közterületi parkokban levő homokozók tisztántartásáról szólt, míg Botos László arról beszélt, hogy a meglévő problémákra, hibákra ne egyedül a majdani tanácsstagi elnöke köszöntötte. Ezt követően a jelölőgyűlés előadója Blejer Jenő, a HNF kerületi elnökhelyettese szólt a kerületben bekövetkezett fejlődésről, az új választójogi törvényről, a június 8-i választás módjáról. Előadói beszéde után javaslatot tett a tanácsstagi jelöltekre Privarics Sándornéra, a MÉV Szolgáltató üzem áruforgalmi előadója, aki 1970-től részt vett mozgalmi munkában, Huszár Gyulánéra, a MÉV Ercsdűítő üzem szb adminisztrátorára, aki 1981-ben került a válsalathoz.

A vitában felszólt Varga Béla, aki elsősorban a környezetvédelem javításáról, Tóth Tiborné a házfel-

Kovács Miklós

Választási gyűlések, rétegtalálkozók

A 4. sz. országgyűlési választókerületben, mely Uránvárost és a Szigeti városrészt is magába foglalja választási gyűlés lesz május 21-én 16.00 órakor a Janus Pannonius Tudományegyetem Tanárképző Karának dísztermében (Ifjúság útja 6.) és a Mozgalmi Házban május 22-én 15.30 órakor a Ságváriban, dr. Marton István

Andi Gábor és Turós János országgyűlési képviselő-jelöltek a vállalati fiataljával beszélgetnek május 22-én 15.30 órakor a Ságváriban, dr. Marton István az uránvárosi lakosokkal május 27-én a Körösi Cs. Sándor utcai klubban 17.00 órakor.

K. J.

Választási hírek

A Hazafias Népfront javaslata alapján a Pécs 5-ös számú választókerület országgyűlési képviselőjelölteknek Andi Gábor (IV. sz. bányauzem) és Turós János (III. sz. bányauzem) vájaro-akat, valamint a 4. számú választókerületben egyéni jelölés alapján dr. Marton Istvánt (Központ), a vállalat jogügyi osztályának vezetőjét képviselőjelöltnek megválasztották.

Lapunk április 15-i számában közölt vállalati dolgozóink az április 23.—május 6. között lezajlott tanácsstagi jelölőgyűléseken

valamennyien megkapták a szükséges szavazatokat. Tehát tanácsstagi jelöltek lettek: Drótos Tamás (Szolgáltató üzem), Fers Antal (Központ), Kukai András (II. sz. bányauzem), Balugyánszki Mihály (II. sz. bányauzem), Varju István (ÉDÜ), Huszár Gyuláné (ÉDÜ), Privarics Sándorné (Szolgáltató üzem), Szigeti József (ÉDÜ), Tomics János (Szolgáltató üzem), Kereszturi Jánosné (Eü. szolgálat), valamint Kiss Béla (Szolgáltató üzem) Kővágószőlős.

K. J.

A tömegpropaganda tapasztalatai a IV. számú bányauzemben

Az oktatási év vége közeledtével a politikai oktatások tapasztalatai összegyűjtethetők a pártbizottságoknál. Ezek a tapasztalatok adják a következő oktatási év alapjait. Megkérjük Székelyi Endrét, az MSZMP IV. sz. bányauzem bizottságának tagját, oktatási feladatát, hogy összegezzék az 1984/85. évi politikai oktatások eddigi tapasztalatait.

— Az üzem pártbizottsága a párttagok politikai képzését két oktatási formában biztosította: a tömegpropaganda tanfolyamon valamint a káderképző és továbbképző tanfolyamon. A tömegpropaganda tanfolyamon aktuális gazdasági, társadalmi kérdések megvitatása került előtérbe. A tömegpropaganda oktatás lebonyolítását a pártalapszervezetek végezték.

— Év elején a belskolázási időszakban a pártbizottság úgy ítélte meg, hogy a tagság zöme rendelkezik a politikai alapképzettséggel, így az idő-

szerű ideológiát és politikai kérdések tanfolyamára 154 főt iskoláztak be, tehát az oktatásra jelentkezők jelentős része ezeken a foglalkozásokon vett részt. Ennek az oktatási körnek a sikere különösen függ a propagandisták felkészültségétől. A termelő körletek közül az I-es és a II-es körletekben végezték legeredményesebben az oktatást, mind a megjelenés, mind a lebonyolítás tekintetében.

— A tömegpolitikai oktatásokat az üzemben tartjuk, hogy dolgozóink szabad idejéből minél kevesebb időt vegyünk el. Az oktatásokat hétfői napokon tartjuk és a visszatartott autóbuszok, az oktatások befejezéséig rögtön szállítják a párt, KISZ és szakszervezeti foglalkozások résztvevőit. Gyakorlatilag minden hétfői napon van foglalkozás, hiszen a párt 9—11 foglalkozást tartott, ez a műszakban járás miatt megduplá-

zódik, de ugyanúgy más tömegszervezeteknél is.

— Az igények figyelembevételével üzemünk önálló M—L középiskolát indított 21 fő részvételével. Több új aknász, sok új fiatal került a különböző társadalmi tisztségekbe választások során, ezért látnuk szükségesnek az osztály indítását. A propagandistákat is az üzem biztosította. A vizsgák e hónapban zajlanak.

— Milyen oktatási formák várhatók az 1985/86-os évben? — Az idei oktatási formák bevételek, hatékony a politikai tájékoztató munka, de nagyobb létszámot kell beiskoláznunk az alapismereteket elsajátító, mélyítő oktatási formákba. Nagyon megfontolandó az alapszervezetek, nemcsak a természetesen zajlik generációváltás, hanem a politikai munkában is. A jövő oktatási évben fog befejeződni az idén indult önálló M—L középiskola.

Tóth János

„Csináljuk azt, amit vállaltunk” Bláthy Ottó ifjúsági szocialista brigád

Nem kisebb eredménnyel büszkélkedhetnek, mint azazal, hogy egymás után harmadik éve elnyerték a brigádmozgalomban a Vállalat kiváló ifjúsági brigádjának ki-tüntető címet.

— Mi van az eredmények mögött, miben jobb ez a brigád a többinél? — kérdezem Kanizsai Jánost, a IV. sz. bányüzem föld alatti villanyszerelő brigádjának vezetőjét.

— Nem mondanám, hogy jobbak vagyunk, hiszen a többi villanyszerelő is megteszi ami a napi feladataiból adódik. Legfeljebb az írható a javunkra, hogy a fiatal átlagéletkor ellenére a brigád jól összeszokott emberekből áll és a brigád rendelkezik egy olyan tapasztaltabb szakemberekből álló maggal, akik a brigádkhoz került fiatalokat képesek nevelni, akik át tudják adni a szükséges szakmai rutint.

— A munkaterületünk a 3—5. szintre esik. Jó a helyismeretünk, jó a kapcsolatunk a csapatokkal, a körletekkel és ez is egy olyan tényező, ami segíti a jó munkavégzést.

— Mi az amit a brigádon belül különösen fontosnak tartotok?

— A legfontosabbnak azt tartjuk, hogy a szerelések az esetleges hibaelhárítások a legkisebb időt vegyék igénybe. Ezért aztán egy-egy helyszínre már jó előre odakértezzük a szükséges anyagokat. Rengeteg időt lehet megspórolni a csapatok számára. Az idővel való takarékoskosságot jelenti az is, hogy az elmúlt évben a sarabolóvízle kapcsolót dug-

villásra cseréltük, így csak kihúzza a dugót és már vihetik is másik helyre a gépet. Nem kell kötözgetni, nem kell ránk várni. A másik fontos dolog a takarékoskosság: egyrészt az anyaggal takarékoskodunk, másrészt kapcsolókat, elosztókat, jelzőket fénycsőarmatúrákat újítunk fel, sokszor úgy, hogy a napszinten a szemétből szedjük ki és használjuk fel a még ép alkatrészeket.

— A brigád 16 fős létszámú, hogyan lehet egy ilyen viszonylag nagy létszámú társaságot a munkaidőn túl is összetartani?

— Veszekedéssel. Amit vállaltunk azt ha kell veszekedéssel csinálatom meg. Persze komolyra fordítva a szót, a brigádnak olyan saját hagyományai vannak, amit a brigád tagjai megbecsülnek és maguk is szívesen ápolnak. Minden évben a nőnapkor családi estet rendezünk, minden évben elmegyünk valahova kirándulni, közösen családostól, ezenkívül megtartjuk egymás névnapját, születésnapját. Legutóbb például egy bevonuló kollegánktól vettünk érzékeny búcsút. Megvettük neki a sárkafételt a cérnáig, a fogkrémtől az egészségügyi gummiig mindent, ami egy bevonulónak kell.

— De a szórakozáson túl nagyon sok társadalmi munkát is végzünk. Brigádunk patronálja a Fábián Béla nevelési központot, voltunk társadalmi munkát végezni Magyarhertelenden összesen mintegy 800 órát teljesítettünk. Vagyis csináljuk azt, amit vállaltunk. W. L.

A 12-es csapat tagjai balról: Hegedűs György csapatvezető, Ignác Gyula és Novák Árpád segédvájárosok a saraboló kötéleresztést végzik.

A kétszakos csapatok közötti munkaversenyben a vállalati értékelés alapján a IV. sz. bányüzem 12-es

csapata áll a 3. helyen. Az elmúlt év nemcsak ezt az előkelő helyezést hozta számukra, hanem elnyerték a

A majdnem megszünt csapat

Már a körletirodában arról beszélt Glass Zoltán, hogy bányászatumk jelenlegi helyzetét nagyszerűen példázza az a 39-es csapat, amelyet majd felkeresünk. A II. sz. bányászem 23. szintjén a csapat munkahelye felé tartva, azt magyarázta, hogy a csillékekhez képest kevés a vájár. Így történetet meg, hogy január hónapban a 39-es csapat felett a megszüntés felhőit tornyosultak. Hogy a csapat mégis együtt maradt az tulajdonképpen a véletlenes múlt. Palkó András régi vájár, ugyanis ekkor kereste fel Glass Zoltán körletvezetőt, mondván, hogy a több éves fűrés munká után ismét szeretne csapatra kerülni. A véletlenes találkozása így azt eredményezte, hogy a 39-es csapat megmaradt, s csapatvezetője Palkó András lett.

A közel húsz méteres feltörést megmászva egy jó negyven méter hosszú gurítóba érünk. Palkó Lajos szakvezető vájár és két társa fogad bennünket. Rövidesen ismertetik a nap eseményt a körletvezetőnek, majd kérésre a három hónapja újjáalakult csapatról mesélnék. Így a szakvezető vájár elmondja, hogy a korábbiakban egy kimondottan gyenge csapat dolgozott, így amikor Palkó András szölt, hogy jöjjön át hozzám a 39-esre, bollogan mondtot igent. Tette mindezt azért, mert valamikor 4—5 éve a 23-as csapatom már dolgoztak együtt s tudta, hogy Palkó egy jó 39-est fog összehozni.

— Igy történt?
— Végül is igen — hangzott a válasz — ami abban is megmutatkozik, hogy jobb a pénzem, de ami a legfontosabb, hogy a pár hónapos együttlét ellenére egymás kezére dolgozunk, s így sokkal könnyebb a munka.

— Ez mind igaz — szöli a körletvezető — olyannyira, hogy az első hónap elteltével így érzem, hogy a csapattal megfogtam az isten lábát. Olyan jó eredményt értek el, mint a legjobb fejtési csapatom, az 55-ös. Igaz, mindezt

előző munkahelyükön egy töltőpados fejtésben érték el.

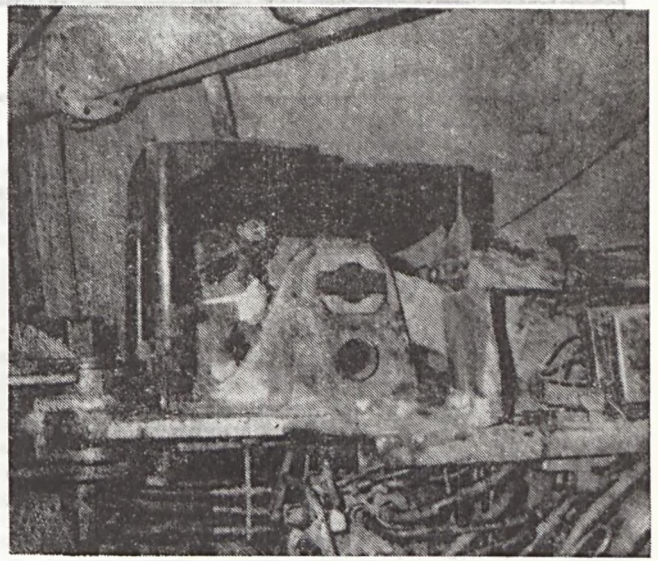
— Hogyan fogadták annak idején a hírt — kérdezem Márton István csillést —, hogy megszünt a 39-es csapat?

— Mivel Bakó Ferivel ketten maradtunk csillékek, az előző felállítású 39-esről így tudtuk, ha a csapat valami csoda folytán nem áll újra össze, akkor bizonytalan ideig tartalékba kerülünk. Hogy erre nem került sor jó dolog, mert mindketten maradhattunk, s jobb ez így. Aztán mesél a csillés még arról is, hogy 12 évet töltött el a szesekenél Kossuth-bányán, s négy éve van az üzemben, s ebből két év esik a „hányatott sorsú” 39-es csapatra.

A szak harmadik embere Molnár László tulajdonképpen kívülállóként került a 39-esre. Szeptember óta dolgozik az üzemenél, s a csapat újjáalakulásáig tartalékba járt. Ő is a szénbányát hagyta ott Bakonyáért és véletlenül szintén Kossuth-bányát, mint Márton István. Vájárként azonban mégsem érzi magát teljes emberként a csapat tagjának, hiszen fele-fele arányban dolgozik itt, illetve más csapaton.

A vágaton a napszint felé tartva azon sóhajtozik a körletvezető, hogy hol vannak már azok az idők, amikor egy csapaton hat-hét vájár is dolgozott. Akkor ez volt a jellemző, ma jó, ha kettő-három vájár akad. De ekkor is a harmadik vájárunk tudomásul kell venni azt, ha a szükség úgy hozza, más csapatra telepítjük. Ez a folyamat egyre gyorsuló de ugyanígy az évekkel ezelőtt megindult rehabilitációs folyamat is. Ma már teljesen új csapatok létrehozása, vagy mint az annak idején gyakori jó csapatokból úgynevezett fiatal csapatok kiválása teljességgel lehetetlen. Napjainkban esetleg arra van csupán remény, hogy a rehabilitálásra kerülő régi vájárrok csapatát kettő-három vájár több körletből történő összezűrésével és némi szerencsével megmentsek a felszárlástól. Ez tulajdonképpen a 39-es csapat története is.

Veress Tamás

Már csak egy forduló és üres a vájvég. Váradi József csapatvezető a GIH „nyergében”.

Berényi Tamás felvétele

Vállalták — teljesítették

— Hová megy Laci? — állítja meg a körletvezető-helyettes a velünk szembe igyekvőt.

— Ide — mutat a vájár a következő elágazásra — kutatni.

— Már túljött rajta — mondja mosolyogva Romsics Róbert és útbaigazítja a dolgozót, majd felém fordul. — Nem csoda, hogy elévedt, hiszen másik körletből jött. Aki pedig nem jár nap mint nap arra, az könnyen elkeveredik.

Váradi Józseffel, a 42-es ifjúsági szocialista brigád vezetőjével ez aligha fordulhat elő. Gyanítom, hogy — legalábbis az elágazásokban — minden tápot, a talpon minden kis döccenőt ismer, oly biztonsággal manőverezik a hatalmas GHH-val.

Alig múlt fél tíz, de már csak egy forduló és üres a vájvég, lehet előtűzni, ácsolni.

— Ezt a rámpát innen a tizedikről a tizenkettedik szintre hajtjuk minuszosan — magyarázza a körletvezető-helyettes. — Egyébként ezen kívül még három munkahelye van a csapatnak.

— Legalább egy vájvéget mindig előkészítünk fűrésre, a következő szaknak — mondja a csapatvezető. — Tehát kiszállítjuk, beácsoljuk és leszállás után már mehetnek is oda a fűréskecsival. Egyébként tizenhét éves a brigád és három szakban dolgozunk.

— Mennyire más itt a munka, mint egy hagyományos fejtésben?

— A legtöbb embernek, aki máshonnan jön hozzánk a th-biztosítás a legfurcsább. Tulajdonképpen az ácsolás az, ami a legidőigényesebb és a legnehezebb. Volt aki azért ment el tőlünk, mert hagyományos fejtésben kevesebb fáradsággal is tud ennyit keresni.

— Akkor ki maradt itt?

— Az alapító tagok többsége, no meg azok, akik szeretik a gépeket. Egyébként majdnem mindenkinek van gépkezelői vizsgája.

Közben megérkeznek a társak és nekilátnak az elő-

tűzésnek, mi pedig továbbindulunk a nyolcadik szintre, a 27-es csapat munkahelyei felé. Amíg felérünk, Romsics Róbert elmondja, hogy ez a két csapat adja az üzem értermelésének közel az egyharmadát. Egy-két ember kivételével rendelkeznek gépkezelői vizsgával és a harminchat főből csupán öt olyan akad, aki nem tett még vájárvizsgát. Nyolcvankettő novembere óta, amikor is a GHH-s brigádból a két csapat megalakult sokan jöttek ide dolgozni, akin látták, hogy akar és szívesen csinálja, mégha egyhetes bányász is volt, befogadták, aki pedig nem úgy igyekezett, ahogy kell, azt elküldték, még akkor is, ha tapasztalt és jól képzett vájáról volt is szó. Közben hol egy GHH, hol egy fűréskecs halad el mellettünk. A nyolcadik szintti lakatosműhely előtt pedig ott áll „Ubul” és „Büdöske”. Hogy az UL—2-es önjáró rakodógépeknek és a szervizkocsiknak ki volt a névadója azt nem sikerült kideríteni, de majd mindenki így becézi őket. S becenevet ugyebár többnyire annak adunk aki, vagy ami már a szívünk-höz nőtt.

A közelből durranás halatszik. Mucska József szakvezető és Szepesi Sándor robbantóvájár a kamra jobb oldalát snepperelte meg, hogy beférjen még egy ácsolat.

Amíg elmegy a füst, jut idő egy kis beszélgetésre. Elmondják, hogy a megalakulás óta a 27-es csapat fele lecserélődött. A három év alatt sokan jöttek-mettek, de az utóbbi hónapokban már stabilizálódott a létszám. Jó szellemű kollektíva ez, baráti a kapcsolatuk a másik GHH-s brigáddal, már csak azért is, mert közös programokat is szerveznek. Tudják mindannyian, hogy jelentős részt kell vállalniuk az üzemi terv teljesítéséből. Hogy a munka itt sem könnyebb — sőt talán nehezebb — mint máshol, hogy a szakmány magas? Mondják, de nem panaszkodnak. Amit vállaltak, teljesítik.

Nógrádi Gábor

VÁLLALATI ÉS ÜZEMI TERVMUTATÓK AZ EV ELEJETŐL I—IV. HONAP

VÁLLALAT:			
	II.	III.	IV.
fémtermelés fkg	100,9%		
vágathajtás fm	107,0%		
létszám fő	99,6%		
geológiai mélyfúrás m	102,2%		
ERCDÚSÍTÓ ÜZEM:			
vegyl feldolgozás t		104,7%	
BÁNYAÜZEMEK:			
nyersérctermelés fkg	101,3	98,8	100,4
vágathajtás fm	100,4	102,4	118,6

A 12-es csapat

Vállalat kiváló ifjúsági brigádjának címet. Nagy Ferencet, a csapat szakvezető vájárát kérdeztem a brigádról.

— A brigádról azt tudom elmondani, hogy a 6 fő, aki a csapatra van telepítve, évek óta együtt dolgozik, nagyon ismerjük már egymás gondolatát is. A jó munkánknak ez az egyik alapja. A másik a jó szakmai felkészültség. A harmadik pedig az, hogy ha átlagosnál jobb keresetet akarunk, tudjuk, hogy az átlagosnál többet kell adni és ezt mi adjuk is. Akár plusz műszak van, akár kommunista szombat, a 12-es csapat ott van.

— Elégdedettek vagytok a munkahelyetek adottságaival?

— Annak ellenére, hogy az első hónapokat 125 százalékkal körül zártuk, lehetne kicsit jobb. Lehettek volna több ér, lehetne jobb az ellátás, lehetne jobb a közet. Na

persze nem panaszképpen mondom, hiszen különösebb problémáink nincsenek, a körlettel jó a kapcsolatunk, de hát ki ne szeretne jobbat a meglévőnél. Végül is volt már rosszabb helyünk és ott se vallottunk szégyent.

— Mik a brigád tervei ebben az évben?

— A szakmai vállalásaink között szerepel, hogy éves szinten 110 százalék fölött végzünk. Ahogy tavaly, úgy ebben az évben is szeretnénk baleset nélkül zárni. Egyébként pedig részt veszünk az üzem rendezvényein, és tartjuk azt a jó szokásunkat, hogy nem kerüljük el egymás társaságát a munkaidőn túl sem. Idén például augusztusban egy hetet az egész brigád családostól Magyarhertelenden fog üdülni. Összességében az a tervünk, hogy továbbra is élen járjunk.

Weszli L.

VÁLASZOK, INTÉZKEDÉSEK

1. A Szolgáltató Üzem Erdbányász utcában lakó dolgozóit azt vetik fel, hogy az utca elején a gumis műhely rongja a környék összképét.

A felvetésre Szőke Zsuzsa, a Városi Tanács építési és közlekedési osztály előadója válaszolt:

— A műhelyt megszüntetni nem lehet, de azt megköveteljük, hogy rendet tartson a tulajdonos. Megbeszéltem az igazgatási osztállyal, hogy a közterület felügyelet vizsgálja meg az ügyet és ha újra rendetlenséget talál bírságozzon.

2. A szakszervezeti információból: A Kertvárosban lakó dolgozóink megszerették a kábeltelevízió programját. Szívesen vennék, ha a műsorokban helyt kaphatna a jól dolgozó egyének, kollektívák ismétlődő bemutatása. Tervezik-e a kábeltelevíziós adások kiterjesztését?

A kérdésre Füzes János, az MTV Pécsi Stúdiójának vezető szerkesztője válaszolt:

— A kérés első részével a legteljesebb mértékben egyetértünk, mi is szeretnénk bemutatni élenjáró kollektívákat, várjuk a javaslatokat. A kérdésre úgy gondolom megnyugtató választ adhatok. A Pécs Városi Tanácsa biztosította azt az összeget, amellyel össze lehet kötni a Pécssett meglevő négy nagyközösségi antennarendszert, vagyis Uránvárost, a Szigeti városrészt, Lvov Kertvárost és Kovácstelep nagyközösségi antennarendszerébe tartozó lakosait. Ez később kibővíül a Meszes lakóteleppel, így elérjük, hogy körülbelül 100—120 ezer pécsi lakos nézheli adásainkat. Mi úgy tervezzük, hogy ennek nagy része a jövő év elejére megvalósul.

Kivizsgálta:
Gács Máttyás

A bűnbak hamis

(avagy a nők kettős hivatása)

Én még máig sem tudok napirendre térni afölött — a hazai sajtóban két éve felrobbantott — bomba fölött, amely a férfiak rövidebb életkoráért, az öngyilkosság-statisztikáért, a többletmunka-vállalás kényszeréért, de még a világbéke hiányáért is a nőket tette felelőssé. Ha a cikk írója halott volna Klara Zetkinről. Vagy belegendolt volna — mi is a mi szerepünk a világban? Feladatunk széles körű: felnőni a munka kínálta követelményekhez és lehetőségekhez, s közben a kor színvonalán eleget tenni az anyai, a feleségi, a háziasszonyi hivatásnak.

Több évtizede harcolunk azért, hogy a két nemet a biológiai eltéréseken túl ne különböztessék meg. Féltreértés ne essék, nem vagyok megrögzött feminista. Ha kissé konzervatívabbnak is tűnik én mégis hiszem és vallom, hogy a nő elsődleges feladata az anyaság és az ezzel járó teendők lennének. Még máig sem bánom, hogy gyermekkoromból kimaradt a bölcsőde, óvoda, a koránkezelés, a csupán esti találkozások apával. Délben azt ehettem, amit kívántam és az anyú mindig ráért mesélni.

De, ha már részt vállalunk a társadalmi munkamegosztásból — és ezzel megszabadultunk az állandó konyhaszagtól és a mosástól — akkor köztisztviselőbe emelésünk legyen problémamentesebb. Mi már választunk, de minket még sokszor nem választanak. El még az a beidegződött nézet, hogy egy nő... Gondoljunk csak bele! Egy nő vezet egy autót. A mögötte haladó vezető biztosan azt mormogja, hogy „ki ez a mazsola előttem! — Ja nő.” Mi osszuk be okosan a pénzt — jusson is, maradjon is. Természetesen mindig legyen az asztalon valami finomság. Mosnunk csak apróságokat kell, mert mire van a Patyolat?! Persze, mi azért inkább mosunk magunk, mert az olcsóbb. Igazodunk a többiekhez és igazítjuk a családot. Tanfolyamra járunk — mialatt elyomraunk a nagyihöz a kórházba. És a gyerekért is nekünk kell menni, mert a férjek gmkáznak. Még arra is van energiánk és kedvünk, hogy télire eltegyünk pár üveg savanyúságot, vagy befőttet és... Én még máig sem tudok napirendre térni az említett cikkeknél.

Helstáb Judith

Könyvajánlás

TÓTH ARPÁD:
MIT KELL TUDNI
VÁLASZTÁSI
RENDSZERÜNKRŐL?

Az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok választását 1985-ben az új választójogi törvény előírásai szerint tartjuk. A kötet választási rendszerünk reformja kapcsán rövid bepillantást nyújt alapvető államhatalmi-népképviselési jogintézményünk kialakulásának, működésének folyamatába. A

szervező kiemelt a polgári és a szocialista választási rendszerek jellegzetes vonásait, elemzi a közvetlen és a népképviselési demokrácia konkrét formáit és bemutatja más országok választási gyakorlatát. Az olvasó megtudhatja, miként történik ma a népképviselési szervek választása Magyarországon, megismeri a szocialista népképviselési formák kialakulásának és megszilárdulásának folyamatát, a hatályos választási törvény alapelveit, legfontosabb eljárás szabályait, illetve felvázolja a hatályba lépő új törvény legalapvetőbb vonásait.

magyar művészek alkotásai kerülnek bemutatásra.

Ságvári Mozi

18-án: Jazzbalett (szovjet film).

19-én: Vámpír négykeréken (csehszlovák film).

25-26-án, 16.00 órakor: Szaffi (magyar film).

25-26-án 18.00 órakor: Országút (olasz film).

Az előadások 16.00 és 18.00 órakor kezdődnek.

Erősíteni a társadalmi tudat fejlesztését...

Interjú a közművelődési bizottság titkárával

Széles körben vitatott a dolgozók közművelődésének ügye a társadalomban. Vajon mi tapasztalható ezen a téren vállalatunknál, mi a sikerült előre lépni, hol van pótolni való és összességében mit tehet a közművelődési bizottság a dolgozók műveltségi szintjének emelésében? Beszélgető partnerem Fekete Lajos, a vállalati közművelődési bizottság megbízott titkára.

— *Miben foglalható össze a bizottság fő feladata?*
— E területnek elsődlegesen feladata a vállalaton folyó közművelődési tevékenység összefogása és irányítása.

— *A vállalati nyilvántartás szerint 678 fő nem rendelkezik a 8 általános iskolai végzettséggel. Mit tesznek annak érdekében, hogy beültsék őket az iskolapadba?*

— Minden agitációs lehetőséget felhasználunk erre a célra, évenként megter-

vezük az oktatást, de létszám hiánya miatt elmarad...

— *Tapasztalata szerint milyen okok gátolják a dolgozókat alpműveltségük megszerzésében?*

— A dolgozók nagy része vidékről jön be dolgozni, ezért nem vállalják az otthonról való további távolmaradást, de sok közöttük a 40 év feletti és pótkereseti lehetőséget is sokan vállalnak jobb megélhetésük érdekében, így nincs idejük a tanulásra.

— *Ezek szerint nincs is jelentkező?*

— Van, de osztályt nem tudunk indítani. Ezért a jelentkezőket (osztályonként 5-6 fő) az Önálló Általános Iskolába irányítjuk és ha ez sem felel meg, úgy lehetőségük van a lakóhely szerinti iskolába tanulniuk.

— *Mi a helyzet a munkahelyi művelődéssel kapcsolatban?*

— A Ságvári Endre Művelődési Ház biztosítja a feltételeket nemcsak a vállalat dolgozóinak, hanem a kerület lakói számára is. Témaajánlattal segíti a szocialista brigádok közművelődését.

— *Ideológia, világnézet területén?*

— A megváltozott gazdasági körülmények között erősíteni kell a társadalmi tudat fejlesztését és a szocialista életmód térhódítását.

— *A termelést szolgáló műszaki és tudományos ismeretterjesztés vonalán mi a legfontosabb feladat?*

— Elsősorban az újítások, pályázatok, új technikai eszközök, külföldi tapasztalatok, szakmai cikkek és szabadalmak megismertetése.

K. M.

Egy napot Pécsért

Kitüntetések kiemelkedő társadalmi munkáért

A közelmúltban került nyilvánosságra az Egy napot Pécsért mozgalom 1984. évi értékelése. A vállalatok, intézmények, szövetkezetek a városért társadalmi munkát vállaló magánszemélyek tavaly csaknem 85 millió forint értékű munkát végeztek Pécs városáért. Vállalatunktól az alábbi kollektívák részesültek elismerésben.

Arany diplomát kaptak: a beruházási és tervezési főosztály kollektívája (Központ), a Petőfi szocialista brigád (II. sz. bányauzem), a 13-as, 34-es, 45-ös, 24-es, 37-es és a 61-es csapat, a III-as körlet műszaki szocialista brigádja, a Steinmetz Miklós, a Kandó Kálmán, a Korvin Ottó, a Ságvári Endre, az Aknaács, a Zrínyi Miklós és a Karbantartó szocialista brigádok (III. sz. bányauzem). A 71-es Váci Mihály, a Bánki Donát lakatos, a Rózsa Ferenc építő brigádok (IV. sz. bányauzem). A Bánki Donát szocialista brigád (Kutató-mélyfúró üzem). A dr. Münnich Ferenc szocialista brigád (Központi).

Ezüst diploma elismerésben részesültek: A Forgácsoló brigád és a Fejlesztési részleg Péch Antal brigádja (IV. sz. bányauzem), valamint a Pattantyús szocialista brigád (Kutató-fejlesztő üzem).

Bronz diplomát kaptak: az MHSZ komplex brigád (II. sz. bányauzem), a Cséti Ottó fejlesztő brigád, a

Lambrech geológus brigád, az Eötvös Loránd geofizikus brigád és a Cséti Ottó bányamérő brigád (IV. sz. bányauzem), valamint a Mecsek szocialista brigád (Anyag- és áruforgalmi főosztály).

Dísz brigádnapló elismerésben részesültek: az Ybl Miklós szocialista brigád (Központ), az MHSZ komplex brigád (II. sz. bányauzem), az Aknaács és a Kandó Kálmán brigád (III. sz. bányauzem), a Bánki Donát és a Péch Antal brigádok (IV. sz. bányauzem) és a dr. Münnich Ferenc szocialista brigád (EDÜ).

Az Egy napot Pécsért egyéni kitüntetésüket az alábbi dolgozóink vehették át:

Arany plakett: Misák Sándor, Horváth Tibor, Turcsi István, Lővei János, Ördög Béla, Schmidt Nándor, Pozsár János, Bene László, Stengl Antal, Hajdu Tibor (III. sz. bányauzem), Gebhardt Ferencné, Egry Gyula (Központ).

Ezüst plakett: Simon József, Berlász Péter, Vaszil András, Sors Zoltán, Dömötör Mihály (III. sz. bányauzem), Till Tamás, Koszorus Pál (Anyag- és áruforgalmi főosztály), valamint Bari Istvánné (Központ).

Bronz plakett: Szakály Imre, Bálint Sándor, Török József, Gazdag Bálint, Medve László, Kocsis István, Volcsányi József, Csicsék István, Petrovics Ferenc (III. sz. bányauzem).

Ifjúsági fórum Új lakás

Húsz egynéhány fiatalról kaptam a meghívást, hogy vegyek részt az ifjúsági fórumon. Szó mi szó, nem nagy lelkesedéssel mentem, hiszen tapasztaltam már egy-két vitakör, fórum lanygos hangulatát.

Vitaindítónak a Miért állnak? című filmet vetítették. Idős és fiatal kubikusok egy napját vették lencsevégre. A páratlan munkatempó és a tömör nyilatkozatok arra, hogy miért állnak, mosolyra fakasztotta a nézőket. A címben feltett kérdés kérdés is maradt a film végén is.

Ezt követően a várt csend és susogás helyett valaki felvetette a kérdést: Talán nálunk nincs ilyen? A látottak egyértelműen a szélsőséget mutatták és felnagyították a munkafegyelmet és felelősségérzet hiányát. A fiatalok sorba példálózta, hogy az ő területükön miért van üresjárat, miért lehet tapasztalni, hogy az üzemelő esztergagép mellett a tegnapi focimeccset értékelik ki, vagy anyaghiányra hivatkozva óráig nem dolgoznak a műhelyben, hogy délután gyakor már a műszak utáni munka mikéntjén török a fejüket, s ha valaki ilyen tájban hoz javítani valót, azzal közlik,

hogy majd holnap. Holnap jöjjön vissza.

De miért állnak? Ördögi kör ez. Mert miért hajtsanak, ha úgysem kapnak több pénzt? Amennyit kapnak azt kényelmesen is megkeresik. De mire föl várják a vaskosabb borítékot, ha nem tettek annak arányában? De miért tegeyennek ha... A hozzászólók végül is kimondták, hogy ha a tényleges teljesítmény alapján fizetnének hát jó néhányan...

Már vártam, mikor hozzák elő a gmk-t. A jelenlevők két táborot képviseltek — kívülieket és gmk-zókat. A belüliek érvekkel és számadatokkal bizonygatták, hogy azért ott sem minden arany, ami fénylik. A kívüliek azt sérelmezték, hogy ha délutánra ennyit tudnak fizetni, akkor miért nem adják ezt délelőttre.

A tárgyilagos és őszinte vélemények cáfolták a fiatalokról kialakított általános képet, a közönyt. Az egyik fiú, aki eddig csak néma szemlélője volt a fórumnak kérdőjelet rakott a mondat végére: „Ezek szerint azt tudjuk, hogy miért állunk. De vajon miért lépünk?”

H. J.

Nagyon sok fiatal házaspár legégetőbb gondja az önálló lakás megszerzése. A vállalat dolgozó viszonylag kedvezőbb helyzetben vannak, mint az egyéb területen dolgozók, de még így is a fiatalok zöme kénytelen több kevesebb időt szülőknél, albérletben lakni a saját lakás megszerzéséig. Nem csoda hát, hogy nagy örömet jelent az új lakásba való beköltözés.

Január elején Kertvárosban az Ilku Pál utcában az egyik beköltöző *Palágyi Ernő*, a IV. sz. bányauzem aknavillanyszerelő csoportjában dolgozó műszerész és családja volt. Őket kerestük fel nemrég a beköltözés utáni nagy rendezkedést követően.

— *Tényleg akkora öröm az új lakás? Mit jelentett a család számára?*

— Az előzményekhez hozzártartozik, nagyon gyorsan jutottam lakáshoz, hiszen szeptemberben kértem lakást és januárban megkaptam. Igaz, hogy ehhez az is hozzátartozik, hogy 1968 óta dolgozom az üzemben. 1975-ben nősültem és mégis ez az első lakásom.

— *Eddig miért nem volt szükség lakásra?*

— Idáig az anyósoméknál laktunk és jól elvoltunk,

most viszont változott a helyzet, mert Gergő fiam első osztályos és hamarosan születik a második gyermekünk, ezért szükségessé vált a lakás. Amit most kaptunk 53 négyzetméter, kétszobás.

— *Az új lakás megszerzése mit jelent a család számára anyagilag?*

— Ötvenkettő ezer forintot kellett készpénzben befizetni, 100 ezer forintot a vállalat adott kölcsön, 10 éves szerződés fejében. A rezsit nem tudom hogyan alakul, de előzetes számításaink szerint körülbelül 4 ezer forintot kell havonta az OTP-hez átutalni.

— *Ami jó ebben a lakásban, hogy van hozzá garázs, erre is a vállalat jelöli ki a vevőt. Ami viszont nem jó, hogy amennyiben megkapom úgy azt készpénzben kell kifizetni. Ez pedig nem nagyon fog más-ként menni, mint baráti kölcsönökből.*

— *Úgy érzed a lakásgondok lekerültek nálatok a napirendről?*

— Lehet, hogy később mást mondanék, most igen. Az utolsó részletet a lakástörlesztésből 2015-ben kell kifizetnem, 65 éves koromban szeretném én fizetni.

W. L.

§ JOGIESETEK

Italozó életmód és eredménye

A délelőttes műszakban az egyik dolgozó felkereste munkahelyi felettesét, hogy orvosi kezelésre kíván menni és ezért szeretne eltávozni munkahelyéről. A munkahelyi felettes azonban észlelte, hogy beosztottja alkoholos állapotban van és ezért felszólította, hogy az üzemi rendésznél jelentkezzen alkoholszondás vizsgálatra. A szondázás 0,6 ezrelékes alkoholszintet állapított meg. A dolgozó tagadta, hogy munkaidőben, vagy közvetlenül előtte szeszest fogyasztott volna. Elismerte azonban, hogy előző éjszaka úgynevezett házbullit vett részt, amikor is 6 üveg sört és 2 üveg fröccsöt fogyasztott. A munkahelyéről engedély nélkül eltávozott.

A dolgozó ellen fegyelmi eljárást helyeztek folyamatba, többek között azért, mert italozó életmódot folytat és a munkáját sem végzi el megfelelően. A fegyelmi eljárás elbocsátás büntetéssel végződött, s a kérelem, majd kereset után a munkaügyi bíróság erősítette meg a fegyelmi határozatot.

Az elbocsátás fegyelmi büntetés jelen esetben azért volt indokolt, mert az Mt. 34. § (1) bekezdése szerint a dolgozó köteles a kijelölt időben és helyen munkára képes állapotban megjelenni és a munkaidőt a részére kijelölt munkában teljesíteni. A munkavédelemről szóló 74/1979. (XI. 30.) MT. számú rendelet 43. § (4) bekezdése sze-

rint pedig azt a dolgozót, aki alkoholos hatás alatt áll, a munkavégzéstől el kell tiltani. Ezen szigorú jogszabályi rendelkezést az indokolja, hogy az alkoholtól befolyásolt állapotban történő munkavégzés komoly veszélyt jelent mind az alkoholos befolyásolás alatt álló dolgozóra, mind pedig a környezetére. Jelen esetben pedig ez a veszély fokozottan jelentkezett, mert a dolgozó tartogcavezetői feladatot látott el a munkahelyén, tehát járművet vezetett és így mások testi épségét is veszélyeztette.

Az Mt. 55. § (1) bekezdése azt mutatja ki, hogy a munkaviszonnyal kapcsolatos kötelezettségét vétkesen megszegő dolgozóval szemben szabható ki fegyelmi büntetés. Az Mt. 56. § (1) bekezdése viszont rögzíti, hogy a fegyelmi eljárás során fel kell deríteni a dolgozó terhére és javára szóló körülményeket és ezzel arányban álló büntetés szabható ki. Az eljárás során a dolgozó javára csupán nő, családi állapota volt figyelembe vehető (de gyermekei már megnősültek, illetve férjhez mentek, tehát nem élnek háztartásban), míg terhére vonatkozott az italozó életmód, a többszörös írásbeli és szóbeli figyelmeztetés a józan életvitelre és, hogy járművet italosan vezetni nem szabad. Ezek a körülmények tették megalapozottá a fegyelmi elbocsátást.

dr. Marton István

Tanulságos balesetek

A MÉV Szabályzati füzet 3.1.6. pontja írja le a csillék össze- és szétkapcsolásának szabályát, biztonságos módját. E szerint: „A csilléket csak nyugvó helyzetben szabad kézzel össze- vagy szétkapcsolni, kapcsoláskor tilos a csillék közé állni, vagy hajolni, az ütközők közé kézzel benyúlni.”

Tanulságul három közel-múltban történt — a szabály megszegéséből adódó — balesetet ismertettünk.

K. I. vonatkísérő a II. sz. bányauzem 24/25. síkló 24. szintjén rendezőjén 1985. március 12-én 16.00 órakor csilléket kapcsolt össze. A csil-

lék elmozdultak és bal kéz 2. ujját a horog és a kapcsolódó láncszem becsípte.

M. L. szállítócsillás a III. sz. bányauzem 7. szintjén 1985. február 14-én 2.00 órakor mozgó szerelvényt akart mozdonyhoz kapcsolni. Az ütközők közé nyúlt és az összeháródó szerelvény ütközői bal kézfejét megnyomták.

Cs. L. szállítócsillás a IV. sz. bányauzem külszínén anyagos csillét vontatott sűrített levegős vitlával. A kötélkampót menet közben akarta lekasztani. A megfeszülő kötélt a kampóhoz szorította jobb kéz 2. ujját.

Nyugdíjasaink üzemlátogatáson

Április 19-én a vállalati nyugdíjas szakszervezeti alapszervezet tagjai üzemlátogatáson vettek részt a III. sz. bányauzemben. Az üzem vezetői tájékoztatták őket az üzem jelenlegi helyzetéről, majd videoberevizsgálást és diafilmen mutatták be az eddigi fejlődést. A külszíni létesítmények megtekintése után baráti beszélgetésen elevezték fel az elmúlt évek emlékeit.

Berényi Tamás felvétele

Számítástechnikánk története

Sorozatunk első részében dr. Virág Károly elkalauzolt bennünket a mechanikus számológépek alkalmazásától addig, amikor már komoly — az akkor legmodernebb — hazai számítógépet állították szakembereink a szolgálatukba.

Elhunyt előtt néhány nappal nyilatkozott lapunknak Iván László geológus mérnök, aki a számítógépes feldolgozás megindulására így emlékezett:

— A külszíni fúrólukákban 1959-től megkezdődtek a komplex, összetett geofizikai mérések, amelyek radioaktív és elektromos mérésekből álltak — mondta a Kutató-mélyfúró üzem műszaki csoportvezetője.

— Ily módon a harántolt öszlet fizikai paramétereit mértük. Rendkívül nagy mennyiségű információt kaptunk, amelyekből a földtani és ércesedési paraméterekre lehet következtetni. Ehhez tudni kell, hogy a mindennapi munkában — ennek csak egy része — egy szűk körű információs tömeg az, amit használunk.

— Szabó János főgeofizikus már a hatvanas évek elején úgy vélekedett, hogy nem elég csak a mindennapos munkához használatos adatok elemzése, hanem az összes adat ismeretében komolyabb összefüggéseket kerestek.

— Hamar kiderült, hogy ennek a hatalmas adathalmaznak a feldolgozása manuálisan lehetetlen. A statisztikai vizsgálatok elvégzéséhez tehát számítógép kellett. Néhány évi próbálkozás után a gépi feldolgozás 1968-tól indult meg.

A produktivitás felbecsülése számítógéppel

— Az első pillanattól kezdve a legfontosabb cél az volt, hogy az ércesedés valószínűségére tudjunk információkat találni.

— Ha lefúrunk valahol, az vagy eltalálja az érclenczét, vagy nem. Úgy is mondhatnánk, hogy ez a szerencsétől függ. De az utóbbi esetben is — ha az érclencse mellé fúrunk — vannak olyan földtani, geofizikai paraméterek, amelyek az ércesedésről valamilyen információt adnak. Ezekkel a számításokkal a célunk tehát az volt, hogy ne a véletlenszerű harántolás döntse el a produktivitást. A szükséges matematikai összefüggéseket csak hosszú évek múlva találtuk meg.

— A feldolgozáshoz természetesen számsorok szükségesek, így az analóg szelvényeket számszerűsíteni kellett, amit aztán lyukszalagra vittünk. Az ehhez szükséges analóg digitál átalakítót a Geofizikai Intézet gyártotta le.

— E munka kezdetén az első gondolat az volt: vizsgáljuk meg, hogy a lyukban mért ércmennyiség nincs-e valamilyen kapcsolatban a paraméterekkel. Így nem jutottunk eredményre. Aztán megvizsgáltuk egyre több, összesen 32 paraméterrel egyszerre. Az

így kapott adatokat elkezdte diagramokon is vizsgálni és kiderült, hogy egyes paraméterek határozottan összefüggésbe hozhatók az ércesedéssel. Sikereink ellenére eleinte problémát okozott az, hogy az ércesedés egyes területeken különbözik. Vizsgálataink alapján később három ércesedési forma rajzolódott ki — területileg jól elhatárolhatóan — és ennek figyelembe vételével igen értékes összefüggésekhez jutottunk a produktivitás felbecsülésében.

— A számítógépes feldolgozás segítségével olyan, a lelőhelyre vonatkozó úgynevezett paraméterterképeket tudunk készíteni, amelyek rendkívül értékes földtani, geofizikai adatokat adtak. Ez a munka ma már rutinszerűen történik.

— Felvetődik a kérdés: megéri-e?

— Nos ennek a több mint másfél évtizedes munkának a költsége nem haladja meg azt az összeget, amibe három nagyobb mélységű fúrás kerül. Ugyanakkor három adat helyett végül is az egész lelőhelyről kaptunk igen részletes képet illetve igen fontos geofizikai és geológiai információkat.

N. G.

Aki kérdez: Helstáb Judith Aki válaszol: dr. Czeizel Endre

— Czeizel úr kérem, mondjon pár szót magáról!

— Ne haragudjon, de az elején megegyeztünk, hogy rövid lesz az interjú. Tudja két napja érkeztem haza egy nyugat-európai kongresszusról és a családommal még nem találkoztam. Magamról különben sem tudnék érdekfeszítő dolgot mondani.

— Jó. Akkor ezt kihagyjuk. Mostanában a rádió, az újság egyre többet foglalkozik az ikerszüléssel. Ezek szerint ez még nem lezárt téma?

— Sok fiatal keres fel bennünket azzal a kéréssel, hogy szeretnének ikreket szülni. Ma már a mesterséges ikerszülés lehetősége elvileg adott. Azonban mégsem alkalmazzuk. Ugyanis nem tudjuk a peték számát szabályozni, s fennáll az a veszély, hogy a kismama 4—5-ös ikreket szül. A születés utáni halálozás az ilyen esetekben gyakori, hisz az átlagos 3100 gr helyett 1600—2100 gr-os újszülöttek jönnek a világra. Ikerszülés esetén egyébként veszélyes éri a szülőt és a gyermeket egyaránt — úgy érzelmileg, mint anyagilag. Mert milyen csodálatos érzés egy apának visszaemlékezni mikor szólította meg kislánya először, mikor tipeggett el a fotelig a fia... Egyzerre 2—3 picikénél ezek a pillanatok valahogy halványabbak.

— Még mindig különös elképzeléseik vannak a

lombikbőbőről. Nálunk sokan még idegenkedve fogadják, külföldön már annál kevésbé.

— Először is a lombikbőbi egy buta elnevezés, mert semmi köze a lombikhoz. A külföld 10 évvel jár előttünk ezen a téren. Mi sajnos hajlamosak vagyunk arra, hogy ha valami újat kitalálnak a világban, mi idegenkedve fogadjuk és elzárkózunk az újtól. Hazánkban nagy az orvosi és társadalmi jelentősége, hisz 24000 asszony mindkét oldali petevezetéke elzáródott, gyermekük nem lehet. Az ő esetükben vagy vállalnak egy több órás műtétet, vagy megszülik a lombikbőbit. Ausztrál, angol kutatók egyszerre 10 petét szívnak le, s mind a tizet megtermékenyítik. Ötöt ültetnek be a méhbe, s 50 százalékos az esély, hogy 1 megszületik. Nálunk csak egyet ültetnek be 10 százalékos eséllyel. Az USA-ban a legújabb divat a bérszülő. Főként azok veszik igénybe (potom 11 500 dollárért), akik elfoglaltságuk miatt nem érnek rá ilyen apróságokkal foglalkozni, mint a szülés. Ez a megoldás alapvető emberi értékeket, érzéseket — mint a család, az anyaság — öl ki.

— Hallhatunk valamit a legújabb kutatásáról?

— Azt hiszem a génekről való magyarázat túl hosszúra sikerülne. Viszont az újságjuk szívésében venné, ha érdekes és főként

közérthető témáról beszélnek Önnek.

— A jövőben életünk végének utolsó eseményét meg kell reformálnunk. Budapesten a temetőben már nincs hely. Sokat gondolkodtam azon, hogy temetkezési szokásainkat biológiailag hogyan lehetne korszerűsíteni. Az emberré válás időszakában megették a halottakat. A görög kultúra idején már temetkeztek, illetve hamvasztottak. Az én elképzelésem szerint a XXI. században temetkezési forma az urna. Ólomtubusban folyékony nitrogén oldatot teszünk, s ebbe belehelyezzük az ember veseszövetének egy részét. Ezek a sejtek a halál után 3 napig életképesek (ezért lehetséges a veseátültetés). A konzerválással több száz évig élhetnek a vese-sejtek „halhatatlanok” lehetünk. Genetikailag is fontos, hisz ha az unokának génproblémái vannak, beviheti a nagyszülei urnáját, amiből a számítógép megállapítja a teljes génképet. Az ólom véd a sugárzástól, így az esetleges nukleáris világháború esetén a konzervált vese-sejtek a következő emberiség kutatásainak kiindulópontja lehet. Véleményem szerint ez a temetkezési forma emberibb és értelmebb, mint az amerikaiak új hóbortja: 15—20 000 dollárért a Holdra vagy a Jupiterre lövik az elhunytak hamvait.

Helstáb Judith

Hővisszanyerő rendszer kiépítése vállalatunknál

(Folytatás az 1. oldalról.)

Celsius fok. Ahhoz, hogy a kompresszorban termelt hőt ezekre a célokra hasznosítani tudjuk, a kompresszorból kilépő víz hőmérsékletét meg kell emelni.

A vállalatunknál is megtalálható kétfokozatú csavarkompresszorok esetében lehetőség van a belső hűtőkör olyan átalakítására, hogy a hűtővíz kilépő hőmérséklete 90—95 Celsius fok legyen.

Ennek alapján kezdtük meg egy hőhasznosító rendszer kidolgozását az V. sz. bányauzemünkben, ahol jelenleg 2 darab ATLAS-COPCO csavarkompresszor működik, 100 köbméter/perc teljesítménnyel.

A ZR6—A típusú gépek teljesítményfelvétele 549 kW. Így egy kompresszornál az előbbieknél 490 kWó energia nyerhető vissza üzemóránként.

Ez azt jelenti, hogy két gép esetén évi 5300 üzemóra mellett körülbelül 5400 kg fűtőolajjal egyenértékű hőforrás áll rendelkezésre.

Ez megtakarításként természetesen csak akkor jelentkezik, ha a felhasználás feltételei adottak.

Első lépésként a használati meleg víz előállítását üztük ki célul. A kísérletek lefolytatása és a kompresszortelep 1986. évi bővítése után lehet szó a fűtési rendszerbe való bekapcsolásáról.

A hővisszanyerő rendszer kiépítésénél a meglévő berendezések felhasználására és a minimális beruházási költségekre törekedtünk.

A gépek hűtőkörét átalakítottuk és a gépbe belépő hűtővízármatot úgy szabályoztuk, hogy a kívánt 85—90 Celsius fokos kilépő víz-hőmérsékletet kapjuk.

Ez a víz szigetelt vezetékben a kazánházban elhelyezett hőcserélőkre jut, ahol hőenergiájának túlnyomórészt átadja a használati meleg víznek. A kiépített rendszer műszakonként 4—500 ember fürdetésére elegendő meleg vizet termel.

Kísérleteink 1984 decemberében kezdődtek. A használati meleg víz igényt teljes mértékben ki tudjuk elégíteni a további hővisszanyerést a felhasználói oldal korlátozza.

A jelenlegi rendszertől 185 tonna fűtőolaj megtakarítását várjuk évente, míg a beruházás teljes költsége mintegy 1,8 millió forint volt. Ez a jelenlegi olajárak mellett 1,3 éves megtérülést jelent.

Valószínűleg már 1986-ban további 300 köbméter/perc kapacitást építünk be erre a helyre. A gépeket már elve hővisszanyerő rendszerüként rendeltük, így elmarad az átalakítás költsége.

A teljesen kiépített rendszerrel az éves olajmegtakarítást 400—500 tonnára tervezzük.

Az a tény, hogy egyetlen kompresszortelepen éves viszonylatban több millió kWó nyerhető vissza, bizonyítja, hogy a rendszer széles körű elterjedésével iparágunkon belül, de országosan is óriási mennyiségű energia takarítható meg.

HÍREK

1985. APRILIS 16.—19. között Balatonszemesen a Magyar Geofizikusok Egyesülete, a Miskolci Műszaki Egyetem, a Bauxitkutató, az ország szénbányái és a MÉV szervezésében bányageofizikai előadás-sorozatra és műszerbemutatóra került sor. Az ankétot dr. Dank Viktor műújszerhelyettes, a KFH elnöke nyitotta meg.

PECS VÁROS vezetősége értékelése szerint kiváló minősítést ért el a Kutató-mélyfúró üzem MHSZ honvédelmi klubja. A két évig tartó Elenjáró honvédelmi klub cím elnyeréséért indított szocialista versenymozgalomban a féldős értékelés szerint a második helyen állnak.

Személyi HÍREK

Nyugállományba került: Kiss Ferenc operátor (II. sz. bányauzem), Szilyesztér Gergely vágár (II. sz. bányauzem), Dull István robbantómester (II. sz. bányauzem), Kötönyi Sándor szállítógépész (II. sz. bányauzem), Tóth Sándor külszíni csillés (II. sz. bányauzem), Bartos Zoltán bányafúrásvezető-helyettes (III. sz. bányauzem), Korb József robbantómester (III. sz. bányauzem), Bokor János robbantómester (III. sz. bányauzem), Vález Imre föld alatti csillés (IV. sz. bányauzem), Kereszties Kálmán vegyipari szakmunkás (EDÜ), Tari Imre lakatos (EDÜ), Klak Miklós anyagkiadó (Kutató-mélyfúró üzem), Pokornik Teréz számítástechnikai csoportvezető (Kutató-mélyfúró üzem), Nagy Ferenc főromester (Kutató-mélyfúró üzem), Csicsely János főromester (Kutató-mélyfúró üzem), Király Ernő fenntartó csillés (Szolgáltató üzem), Selmezi Béláné kutatómérnök (Kutató-fejlesztő üzem), Bata Béla betanított munkás (Kutató-fejlesztő üzem), Vida József th-hajlító (Központ), Laczkó István anyagirányító (Központ).

Nyugállományba került dolgozóinknak ezúton is megköszönjük a vállalatunknál végzett eredményes munkájukat, s nyugdíjas éveikhez kellemes pihenést és jó egészséget kívánunk.

Meghalt: Sebestyén Sándor munka- és bérügyi csoportvezető (Központ), Halápi Ferenc föld alatti segédvágár (IV. sz. bányauzem).

Névadó

Nagy hagyománya van a IV. sz. bányauzemben a dolgozók gyermekel számára szervezett névadó ünnepségeknek. Azért válhatott hagyománnyá ezeknek a családi ünnepeknek társadalmi rangra emelése, mert a dolgozók maguk is egyre inkább igénylik, hogy gyermekeik névadója ne egy hétköznapi legyen a sok közül, hanem emlékeztető legyen a család számára. Az április 13-án, a Központban megtartott ünnepségen 12 kislány vett részt szüleivel, hozzátartozóival. Az ünnepséget szervező és lebonyolító üzemi KISZ-szervezet, valamint az üzemi szakszervezeti bizottság ajándékkal kedveskedett a csöppségeknek.

W. L.

A győztes MÉV-csapat tagjai balról jobbra. Hátsó sor: Dömötör Ferenc, Szakos Károly, Járó Béla, Körmendi Béla. Első sor: Kalina János parancsnok, Bizdéri Orsolya, Türgyék László, Ruzics János. A képről hiányzik Iványi Eleonóra, Schillinger József felvétele

Lövészverseny MÉV-sikerrel

A vállalat Ifjú Gárda szakasza számára sikert hozott a KISZ Baranya megyei Bizottsága, a Baranya megyei Ifjú Gárda parancsnokság és a megyei MHSZ által szervezett és április 27-én lebonyolított megyei Ifjú Gárda lövészverseny. A MÉV III. sz. bányauzem lövőterén lezajlott versenyen 7 csapat indult 8-8 fővel. A résztvevők a városi versenyek győztesei voltak, tehát olyanok, akik korábban már bizonyították, hogy értenek a fegyverhez. A vállalat Ifjú Gárda szakaszának csapata végül is szoros küzdelemben 684 köregységgel nyert, a 673 köregységgel elért Mohács-Geresdlak csapata előtt, kiérdemelve ezzel a győztesnek járó oklevelet és kupát. A harmadik helyen Pécs csapata végzett 420 köregységgel.

A csapatverseny mellett az egyéni verseny is MÉV-sikert hozott. 92 köregységgel a II. sz. bányauzemi Dömötör Ferenc végzett az első helyen. Az eredmény mellett említést és dicséretet érdemel a III. sz. bányauzem KISZ-szervezete a verseny példás lebonyolításáért.

Wesztl

Beindult az 1985. évi Bányász Kupa 6 fordulós lövészversenysorozata

A III. sz. bányauzem MHSZ lövőterén került sor április 16-17-18-án a Bányász Kupa I. fordulójának megrendezésére. A férfi kispuska versennyel kezdődött a program. Hét csapat vett részt a küzdelemben. Első helyen végzett az EDÜ 522 körrel, második a Szolgáltató lett 520 körrel, míg a harmadik helyet a IV. sz. bányauzem szerezte meg 516 körrel.

Az egyéni versenyben élre álltak azok a versenyzők, akik megpályázzák az országos döntőn való részvétel jogát. A kellemetlen esős, szeles idő ellenére viszonylag jó eredmények születtek. Első lett Bradits László (Szolgáltató üzem) 176 körrel (6x10), második helyen végzett Szigeti József (EDÜ) 176 körrel (5x10) és a harmadik hely jutott Szabó Gyulának (IV. sz. bányauzem) 175 körrel.

A női versenyben 21 fő indult. Csapatban a feljövőben levő IV. sz. bányauzem végzett az élen 522 körrel. Második lett az EDÜ csapata 504 körrel, míg a harmadik helyen a Szolgáltató végzett 498 körrel.

Az egyéni versenyben kellemes „meglepetés” született, kuparekordot lőtt

Bejó Ilona, a IV. sz. bányauzem versenyzője: egyaránt 94+94 kört ért el (általában rendszeresen jár edzeni). Második helyen Ragoncsa Jánosné Szolgáltató üzem végzett 179 körrel, harmadik lett Timárné Bosznai Ági 178 körrel. Itt is az a jellemző, mint a férfi puská versenyben, hogy a jobbak rögtön az élre álltak. Már az elején meg kell fogni a lehetőséget, hogy az országos döntőre valóban a legjobb képességű versenyzők kerüljenek.

A pisztoly versenyen nem indult a IV. sz. bányauzem és a Kutató-fejlesztő üzem. Az 5 csapat versengésében az EDÜ lett az első 529 körrel, második a Szolgáltató üzem 525, míg a harmadik a Kutató-mélyfúró üzem 489 körrel. Az egyéni versenyben Herr László (EDÜ) — a Petőfi Sándor LK volt versenyzője — lett az első 184 körrel. Üdvözljük sorainkban. Második Ulrich Sándor (III. sz. bányauzem) 183 körrel és harmadik Bradits László (Szolgáltató üzem) 181 körrel.

A Bányász Kupa II. fordulójára május 7-8-9-én a IV. sz. bányauzemenél került sor. Varga Béla

Magánrendőrség, vagy valami más?

A városban és a vállalatnál hónapok óta beszédtéma, hogy a vállalat rendszere amolyan magánrendőrséget szerveztek. A Dunántúli Naplóban megjelent újságcikk nyomán kerestük fel Sándor Józsefet, a II. sz. bányauzem rendszert vezetőjét.

— Miként született ez a nem mindennapi ötlet?

— A gondolat, hogy a társadalmi és magántulajdon védelmével komolyabban kellene foglalkozni, már régóta foglalkoztatott. A sajtóban, rádióban, a televízióban egyre több tudósítás foglalkozik a lakás- és üzletbetöréssel, a társadalmi tulajdont károsító cselekményekkel. Ehhez járul még az a szemlélet, mely a társadalmi tulajdont valamiféle személyektől független vagyonnak tartja és sajnos védelmével sem törődik kellőképpen. Ezen a helyzeten szeretne a „SECURIT” személy- és vagyonvédelmi gmk javítani. A gmk mind az öt tagja a vállalat dol-

gozója, négyen rendészek egy tagunk elektromérnök

— Név szerint?

— Szekeres Lajos (Központ), Blazsekovics József (Szolgáltató üzem), Kovács István, Juhász Károly (Kutató-fejlesztő üzem).

— Nyilván Ön az ötödik, s ha jól tudom az ötletgazdája is?

— Igen.

— Mivel foglalkozik a gmk, mi tartozhat tevékenységi körébe?

— Műtán nyomozati tevékenység nem folytatható, feladatunk elsősorban a megelőzés. Vállalatok és magánszemélyek részére vállaljuk a pénz- és értékszállítás biztonságát, védelmét. Itt elsősorban olyan kisvállalatok, üzletek megrendelésére számítunk, akiknek nincs apparátusuk arra, hogy a pénzzszállítást az érvényes pénzügyminiszteri rendelet előírásainak megfelelően végezzék.

V. T.

(Folytatása következik.)

A tűz elleni védekezés közös ügyünk

Az 1984-es esztendő tűzkarstatistikája ismételtén azt bizonyítja, hogy tűzkeletkezés szempontjából veszélyes terület a lakóház, lakás. 1984. évben Pécs város és környékén keletkezett 250 tüzesetből mintegy 137 keletkezett lakóházban, lakásban 1 232 600 forint kárértékben.

Lakóházi tüzesetek keletkezési okainak létrejöttében az esetek 90 százalékában szerepet játszik a gondatlanság, nemtörődomség, sietség, házi barkácsolás. Az ilyen tüzesetek nagyobb figyelemmel, gondossággal elkerülhetők.

Ipar területén a káresetek számát tekintve nincs jelentős számszerű növekedés, azonban új jelenség a tüzeseteknek veszélyes technológiákban történő keletkezése. Az „A-B” tűzveszélyességi osztályú technológiák viszonylag kis területre, nagy értékkel koncentráálódtak. A veszélyes anyagok jelenléte növeli a tűz és a robbanás veszélyét. Különösen fontos a kapcsoló tűzvédelmi szabályok betartása. E területeken keletkezett tüzesetek sajnálatos veszélye, hogy személyi sérülést, halálesetet okozhat. Ipar területén 16 tűz keletkezett 1 087 500 forint kárértékkel.

szetes előregedésével, a gépjárművek csak gondos karbantartó tevékenységgel előzhető meg. E területen 32 tüzeset történt 480 560 forint kárértékkel.

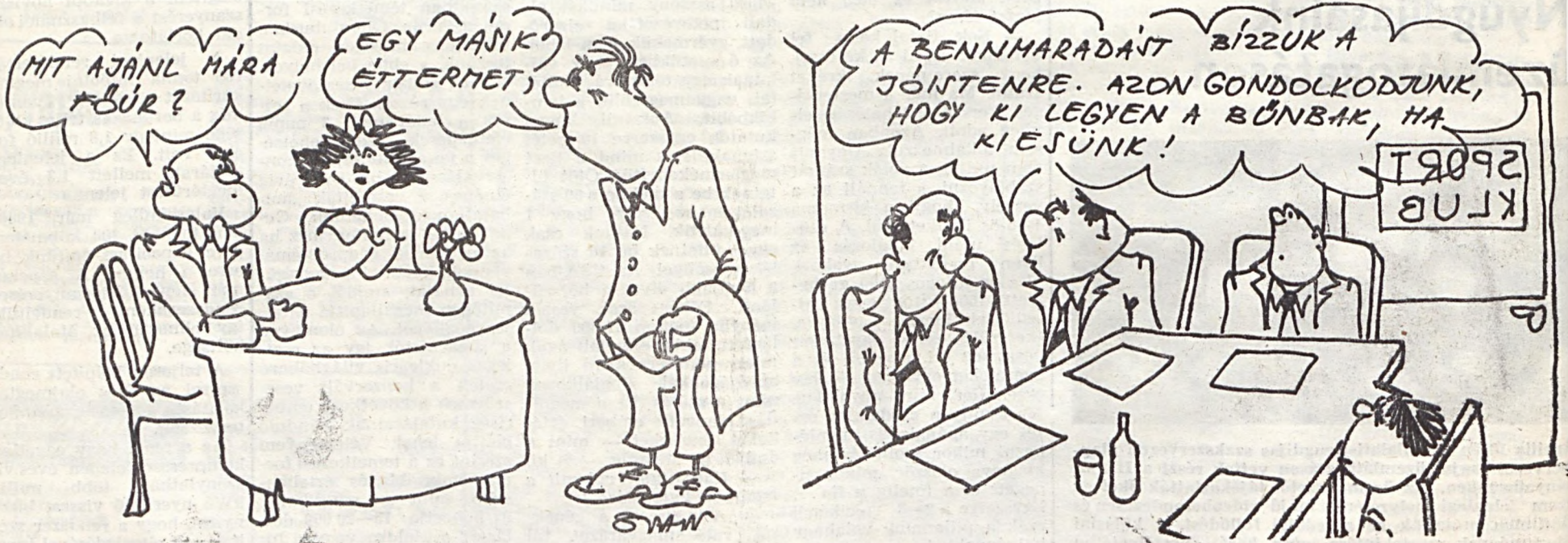
Mezőgazdaság területén ki kell emelni a tavaszi időszakban keletkezett erdőtüzeseket. Tűzgyújtási tilalom ellenére a kirándulók, hétvégi telektulajdonosok tüzet gyújtanak. Legtöbbször a tüzet nem oltják el, vagy figyelmen kívül hagyják a környezeti veszélyességét. Jelentős értékek pusztultak el erdőtüzek során, károsítva biológiai környezetünket is. Mezőgazdaságban 27 tüzeset keletkezett 592 980 forint kárral.

Tűzkeletkezési okok alakulása hasonló az előző évekéhez. Leggyakoribb tüzkeletkezési okok: tüzelő, fűtőberendezéstől 61; elektromos áramtól 43; dohányzástól 39; gyermeki tevékenységtől 20; hőátadásból 15 tüz keletkezett.

Tüzeset követően megerősült 15 polgári felnőtt, elhalálozott 6 polgári felnőtt személy. A leirtak azt bizonyítják, hogy nagyobb figyelmet kell fordítani a tűzvédelmi szabályok, előírások megtartására, mind munkahelyeken, mind otthon.

A tüzesetek és tragikus következményeinek megelőzése, csak a vezetőik, dolgozók és állampolgárok aktív közreműködésével lehetséges.

Balázs László

EZ IS — AZ IS

Szarka Tibor rajzol